

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrto leta . . . K 5:50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1:90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrto leta . . . K 6:50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2:30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Rojaki!

Mi zastopniki slovenskega naroda v štajerskem deželnem zboru vložili smo v seji dne 15. maja l. 1899. najodločnejši protest zoper postopanje nemške večine deželnega zbora, ki vneto podpira s pristransko porabo deželnih sredstev, h katerim pa morajo prilagati tudi slovenski davkoplačevalci, za agresivne nemškonacionalne namene premissljeno zasnovano germanizacijo dežele, ter smo izjavili, da nam nikakor ni več mogoče, se daljnega posvetovanja deželnega zbora udeleževati.

Nemška nacionalna večina deželnega zbora postaja v svojem postopanju zoper skoz in skoz zmerno, popolnoma v mejah postave delujočo slovensko manjšino vedno brezobzirnejša in nestrpljivejša. Ona kaže konsekvantno, da slovenskemu narodu ne pripozna tudi najbolj potrebnih pogojev za njegov kulturni in gospodarstveni obstanek.

Deželni odbor vodi upravo dežele, ne da bi jemu potreben ozir na neogibne potrebstvine slovenskega prebivalstva.

Za Spodnjo Štajersko, kjer zahteva služba sama znanje slovenskega jezika, nastavljajo se uradniki, kateri jezika, ki ga govori ljudstvo, niso zmožni. Za deželno sadjerejsko in vinorejsko šolo v Mariboru pridobili so se na pr. učitelji iz Prusije; domači prosili pa so se prezrli, akoravno so izkazali večjo sposobnost in pa boljše strokovno izobrazbo.

Slovenski rod velja kot vzrok za izključenje pri oddaji deželnih služb; deželne službe videti so, kakor da so izključljivo prihranjena posest nemškim sodeželanom.

Naši dijaki so izključeni od vseh štipendij, katere ima podeliti deželni odbor.

Vsi od dežele vzdrževani višji izobraževalni zavodi so izključljivo nemški; celo z ljudsko šolo, ki je namenjena za izobrazbo slovenskega prebivalstva, se ravna kakor s pastorko, in to mora nezaslužno čutiti tudi učiteljsko osebje, delujoče na teh šolah, kakor se je to neoporekljivo pokazalo pri novem postavljanju šol v plačilne razrede povodom urejevanja učiteljskih plač.

V gospodarskem oziruse Spodnja Štajerska na obžalovanja vreden način zanemarja, posebno glede reguliranja rek in potokov, kakor tudi glede cest. Celo pri dovoljevanju brezobrestnih posojil, kakor pri razdelitvi ameriškega trsovja začenja se uporabljati princip, da se nemško mislečim prebivalcem mest in trgov, celo takim, ki so premožni, daje prednost na škodo v resnici bedo trpečega slovenskega kmetkega prebivalstva.

Naša beseda se v deželnem zboru ne posluša; naši predlogi, ki jih stavimo v korist svojih volilcev in svojega naroda, se proti vsakemu parlamentarnemu običaju ne pustijo niti do posvetovanja, ali se pa kar brezobzirno preglašujejo. Mi smo na primer opazili, da je v deželi nič manj kot 19 nemških meščanskih šol, katere stanejo deželo na leto okroglo 280.000 kron, da se temu nasproti ne nahaja v deželi

niti jedna slovenska meščanska šola! Ko smo, da bi se odpravila ta krivica, stavili predlog, naj se osnuje meščanska šola s slovenskim učnim jezikom v Šent Jurju ob južni železnici, odklonil se je ta predlog a limine z zasmehujočimi medklci.

Naša šolska beda temelji glavno na nesrečni sestavi deželnega šolskega sveta. Tukaj odločujejo o slovenski šoli in njenih potrebah in interesih možje, ki že vsled svojega političnega in narodnega mišljenja za to šolo imajo vse drugo kakor zanimanje in ljubezen. Naš predlog, da se deželni šolski svet reformira po vzgledu češkega in tirolskega, tako da bi se slovenskemu narodu podelil primeren vpliv na njegovo šolstvo, ni prišel niti do obravnavanja v deželnem zboru; kajti referent šolskega odseka, kateri pa je itak imel nalogo predlagati, naj se predlog odkloni, je takrat, ko bi se imelo o tem predlogu obravnavati, nenadoma izginil ter se od leta 1898. s svojim referatom ni več prikazal.

Deželni red in deželni volilni red, ki ga imamo še iz prvih časov ustavnega življenja, in ki zahteva nujno v vseh točkah temeljite premembe, zadržuje nezaslišane krivice zoper slovenski narod na Štajerskem; zadržuje določbe, po katerih n. pr. pride v nemški mestni skupini Murau na 4471 prebivalcev že eden poslanec; v nemškem volilnem okraju Irdming, Gröbming, Schladming na 25.933 prebivalcev ravno tako eden poslanec; na Spodnjem Štajerskem pa n. pr. v slovenskem kmečkem volilnem okraju celjskem šele na 61.661 prebivalcev tudi le eden poslanec. Tako pride, da Slovenci na Štajerskem števisi 400.480 prebivalcev imajo od 60 izvoljenih deželnih poslancev samo osem, Nemci pa števisi 847.923 prebivalcev pa 52.

Da bi se vsaj deloma že vendar enkrat to nezaslišano razmerje popravilo, stavili smo predlog, katerega namen je bil, doseči pravičnejšo razdelitev mandatov deželnih poslancev in pa spremembo de-

želnega reda, ki bi slovenskemu narodu postavno zagotovila zastop v deželnem odboru. Preko tega predloga prestopila je nemškonarodna večina na dnevni red. Zato pa se trudi ista reformo volilnega reda dognati, katera ne samo, da ne bi ljudstvu, katero plačuje denarni in krvni davek, dajala zastopstva, ampak katera naj bi mali nemški koteriji zagotovila nadvlado za nepregledno dobo, slovenskemu narodu pa odvzela vsako nado, da bi kdaj mogel zadobiti toliko zastopnikov v deželnem zboru, kakor mu jih gre vsled njegovega števila in njegovih davkov. — Na eni strani ta nepravilnost in to brezobzirno postopanje zoper slovenski narod od strani deželnega odbora in nemškonacionalne večine deželnega zbora, katera se je tako daleč spozabila, da je, ko so se čitale interpelacije v slovenskem jeziku, ko so se začule slovenske besede, jezik ene tretjine prebivalcev dežele, se razpršila, kakor od strahu pregnana mož za možem iz deželne zbornice; na drugi strani pa, ker smo opazili, da deželna vlada mirno gleda, kako se krajšajo lojalnemu slovenskemu narodu od dne do dne pravice in postave; kako se slovenski narod materialno, politično in narodno odriva in stiska, zavaldo nam je prepričanje, da morajo Slovenci opustiti vsak up, da bi se kdaj proti njim pravično postopalo v Gradci; prepričanje, da bi pod takimi obstoječimi razmerami daljna naša udeležba pri razpravah deželnega zbora štajerskega bila ne samo brezuspešna in brez vsake koristi, ampak da bi bila zoper čast slovenskega naroda!

To so bili torej vzroki, kateri so nas silili, da smo opustili svoje daljno sodelovanje v deželnem zboru štajerskem.

V Mariboru dne 27. sušca 1900.

Dr. Ivan Dečko, dr. Franc Jurtela. Miha Lendovšek, Franc Robič, dr. Franc Rosina, dr. Josip Sernec, Ivan Vošnjak, Josip Žičkar.

LISTEK.

Ob dežju in snegu.

Dež, dež, dež...! Niti najmanjše modre krpice na nebu! Vi, prijatelj urednik, pa zahtevate humorja. Ej, verujte mi, jaz bi ga sam rad kupil, dasiravno so zaslužki slabi; rad bi nekoliko oblačil svoje duševno stanje in pregnal klavirni izraz iz svojih oči. Ali pogledjte, kako dežuje! Kako naj ob takem vremenu uspeva humor? Prizanesite mi! Ali ne vidite, da se godi tudi drugim tako? Celo naši humoristični listi a la „Slovenski List“ so pustili, a najduhovitejši dovtip, kar ga premorejo v tistem junaškem uredništvu, je pornografična beležka o „ta suhi“. O, čuvaj naše morale znajo satana izganjati z Belcebubom!

V „Katoliškem domu“ imajo drugo taktiko; tam vzgajata najnovejša proroka Lampè mlajši in dr. Debevc katoliške žernice, da bodo znale ceniti moderno slovstvo, katoliško seveda, zakaj spisi, katere objavlja pregrešni „Ljubljanski Zvon“ sploh niso literarični, ker — no, ker Lampe ni zadovoljen z njimi. On je na Kranjskem iznašel framaonsko sekto, ki zastruplja liberalno literaturo. Obžalovanja vredno je, da ni na Slovenskem nobenega Leona Taxila, da bi nas seznanil še s kakšnim novim hudičem Bitru ter povedal, katerega vraga teta je podala življenje prvemu slo-

venskemu framaonu. To bi bil izvrsten protistrup proti „Izgubljenemu Bogu“, obenem pa bi naše tužne duhove malce razveselilo in tako bi se zgodilo, da bi se nam hudič pokazal dobrotnika.

Človek itak nikdar ne vé, odkod prihaja dobrota. Ko me je zadnjič ljubica zapustila, sem mislil, da je to nesreča, s katero se ne more meriti niti Shylokova izguba, ko mu je utekla Jesika. Ali pred kratkim sem srečal prijatelja, ki se je ž njjo poročil, in ko sem uzel njegovo žalostno lice in slišal njegov utli glas, sem izpoznal, da so pota previdnosti res čudna. O tem se je prepričal tudi tisti mladi doktor, ki je hotel svojega znanca opehariti, pa je šel mesto njega na večerni ljubavni — pardon! — ljubezenski sestanek. V temi je bil tudi mesto njega tepen, kajti kjer je iskal ljubico, je iztaknil — njenega moža.

Saj je pa tudi French v Afriki lisici nastavljal, dihurja pa ujel. Zajeti je hotel Oliviera, pa se je sam povrnil brez konj, kakor tisti kaplan, ki je šel pobirat škofov harač, pa se je vrnil brez denarca, zato pa zamudil večerjo doma. Prav tako tudi klerikalni poslanci v deželnem zboru, ki so pod Šušteršičevim poveljstvom z gloriozno jezuitsko taktiko hoteli svoje nasprotnike speljati na led, pa jim je spodrsnilo, da so sami sedli na — tla. Tudi parlamentarni parket je gladek in vsak ofer, c. ž. niso vajeni. To pa razume klerikalcev morda edini A

katerega niti manifestacija za papeža ne more zvaбити na nevarna tla...

Oho! Ko sem začel pisati, je deževalo, a sedaj pogledam skozi okno, da bi z očmi ulovil neki dovtip, ki je ravno kar zafrčal mimo in glej: tam zunaj sneži. No, to je res tako, kakor avstrijska politika in dunajski kabineti! Seveda, blagor Dunajčanom in Luegerju! Kdaj pride tisti Koerber, ki bi predložil tudi kakšno ljubljansko volilno reformo na sankcijo, da bi bila Šenklašču zagotovljena vlada nad to dolgo vasio? Izgovarjati bi se znali že tudi naši Vencajzovci, da niso duševni očetje novega „reda“, kakor odbija Lueger očitjanje, da je on hotel tako reformo. Saj ima prav. Njemu bi bil najljubši zakon, ki bi določil: 1.) Volilno pravo imajo vsi krščanski socialci. 2.) Županom je dovoljeno voliti samo drja. Luegerja. S podobno postavbo bi bil gotovo tudi gospod Kalan zadovoljen. Eno dobro plat bi imela na vsak način. Denarja bi se vsako leto prihranilo in tudi nekateri gostilničarji se ne bi jezili. Z druge strani pa bi imeli vendar izgubo. Kje bi tedaj „Slovenec“ dobival gradiva za svoje duhovite listke, ako bi bil recimo dr. Šušteršič na Hribarjevem mestu? In kdo naj bi „Slovenca“ čital, ako bi prinašal z magistrata taka poročila, kakršni so tisti glasoviti cerkveno-„znanstveni“ članki, navadno na drugi strani, katere čitajo navadno trije ljudje: avtor, stavec in državni pravdnik, pa tudi ta menda le zato, ker jih mora?

Kar se mora, se pač mora. Zato „Slovenec“ hvali „Pomladne glase“, kakor bi res ne bilo nobene druge literature na Slovenskem. Pozabil je celo, da je „Dom in Svet“ imeniten, samo nekoliko dolgočasen je, odkar ne zajema snovi za platnice iz „Zvona“. Ali tega ni treba, da bi „Slovenec“ povedal; saj je že dosti drugih reči zamolčal, zakaj pa ne bi tega? Morda pa se boji, da bi mu „Dom in Svet“ delal konkurenco s svojim „Časopisom“, kajti toliko stvarnega kakor v „Slovencu“, je tam skoro in konkurenca je neprijetna stvar za klerikalno „antikapitalistično“ organizacijo...

In še vedno sneg! Menda se ga prav tako ne bomo iznebili, kakor katoliških agitatorjev ne, ki morajo imeti izvrstne načrte ljubljanskega mesta. Kajti če ste jih izpodili skozi ena vrata, najdejo takoj druga in kakor v čarovni igri so zopet pred vami s „pooblastilom“ v roki. O, huda je, huda je in kdo ve, kdaj bode konec? Pravijo, da nič ni večno, ali jaz tudi tega ne verujem več. Vsaj politika slovenskih poslancev, ki od seziye do seziye na eno stran obljubujejo, od druge pa upajo, in vendar vedno prihajajo z Dunaja taki, kakršni zahajajo tja, vsaj ta politika se zdi večna — potrpežljivost naroda pa tudi.

Tam zunaj pa se še vedno meša z dežjem sneg...

Quasimodo.

Radi sankcije dunajske volilne reforme so začeli dunajski liberalci velik vik in krik, ki pa se je nenadoma polegel. Koerber je baje liberalce potolažil. S čim in kako, ni znano nikomur, pač pa slutijo češki listi, da dobe liberalci odškodnino na Češkem. Liberalci delajo torej samo še navidez, uprav gledališki vihar, v resnici pa so že potolaženi. Hrumeti so začeli sedaj socialni demokrati, ki prirejajo demonstrativne izprehode po Ringu ter sklicujejo shode. Vodstva socialnih demokratov so baje vesela, da jim je ponudila sankcija dunajskega volilnega reda priliko, da premotijo svoje delavske vrste radi neuspehov ter radi velikih pogreškov pri zadnjem štrajku premogarjev na Šlezijem, Moravskem in Češkem. Te demonstracije po Dunaju naj zmotijo socialne demokrati, da pozabijo nekoliko na fiasco vodstva pri omenjenem štrajku, hkratu pa storijo uslugo liberalcem, katerim vendarle več zaupajo kakor klerikalcem.

K položaju v Bolgariji.

Dunajska „Allgemeine Zeitung“ poroča: V tukajšnjih diplomatskih krogih zbuja dogodki v Bolgariji veliko pozornost. Preočitnega približevanja Rusiji ne odobrava nihče, kajti neverjetno je, da bi setem potom dosegel kak političen ali finančni uspeh. Rusija ima dovelj slabih izkušenj, da bi hotela iznova vtikati se v bolgarske razmere. Tudi je sedanji trenotek, ko je Rusija skoraj vsa obrnjena proti Aziji, neugoden, da bi se mogel car za bližnji orient bolj zanimati. Vsekakor pa kažejo razna znamenja, da se Rusija zanima nekoliko bolj za dogodke v Bolgariji. Car je dovolil pred par meseci, da je ruski polkovnik Japandžin nadzoroval bolgarsko vojsko, sedaj pa je dovolil, da je ruski tajni svetnik Kobeko pregledal bolgarske finance. Gotovo je bilo poročilo o bolgarski vojni ugodnejše kakor o bolgarskih financah, kajti dobra vojska je vedno v zvezi s slabimi financami. Kobeko je prišel celo na željo kneza Ferdinanda. Dunajski diplomatski krogi menijo, da imajo vsi ti dogodki samo ta namen, da bi Ferdinand Avstriji dokazal, v kako dobrem razmerju je s carom. Toda sila nujne finančne podpore Bolgariji vendarle ne bo dobila v Rusiji, a tudi politične mende ne. Sanje o kraljevski kroni se Ferdinandu bržas ne izpolnijo, saj se odlični bolgarski možje ne strinjajo s sedanjo politiko kneza. Tako dunajska „Allg. Ztg.“ — To pa le dokazuje, kako so nevošljivi nespretni avstrijski diplomati, da ima na Balkanu Rusija več uspeha in vpliva kakor Avstro-Ogrska s svojim nespretnim Goluchovskim. Odtod vse psovke in vse spletke. Kislo grozdje!

Obstrukcija v Italiji.

V rimski zbornici se ponavljajo prizori, ki so se vršili še nedavno v dunajski zbornici. Že štiri tedne zaustavlja manjšina z obstrukcijo redno poslovanje parlamenta. Položaj je prav resen. Zadnja bitka pa se izvojuje te dni, ko pride na vrsto že toliko časa odlašana izprememba pravilnika. Zbornica je na predlog ministrskega predsednika Pellouxa odločila vse predloge na poznejši čas ter sklenila, da se 3. aprila sklene sprememba pravilnika v tem smislu, kakor jo predlaga posebni odsek. Vzlac viharim ugovorom je zbornica sprejela ta Pellouxov predlog, in nato je predsednik Colombo, ne oziraje se na različne priglasene opozicijske govornike, zaključil sejo. Nato je nastal v zbornici nečuten vik in krik. Sluge so morali zbornico izprazniti skoraj siloma. Skrajna levica se je sešla nato na posebno sejo, na kateri so obstrukcionisti sklenili, da bodo poslej siloma zabranili predsedniku Colombu, da bi prišel v zbornico in sedel na svoj stol. Ako bodo opozicionalci to res storili, bodo zakrivali zločin, radi katerega se bodo morali zagovarjati pred sodiščem. Vsekakor pa se bodo izgreli ponavljali, in malo verjetno je, da bi mogla zbornica skleniti spremembo pravilnika. Pelloux ima močno večino, a vendar je njegov položaj jako težaven. Vedno jasnejše postaja, da bode moral odstopiti ali pa razpustiti zbornico. Obstrukcionisti so trdno odločeni, da izvojujejo boj proti reakcionarni in vojaško teroristični sedanji vladi generala Pellouxa do zadnjega. Med obstrukcionisti so najodličnejša imena, kakor Ferri, Rudini, Giolitti, Zanardelli, Coppino, Calajanni in dr. —

O včerajšnji seji poročajo danes dosli listi, da so obstrukcionisti napadli predsednika Colomba, ko je prišel k včerajšnji seji, s klici: „Vun! Proči!“ ter metali papirnate kroglice nanj, dokler ni zbežal iz zbornice. Nato so jo zapustili tudi poslanci. Obstrukcija je začela torej že delovati z radikalnimi sredstvi.

Vojna v Južni Afriki.

Roberts še vedno miruje. Listi poročajo, da mora Roberts svoj tren povsem na novo organizirati, ker so mu Buri obrekli Modder velik del trena vzeli. Dokler pa ne dobi dovolj konj in mul, Roberts ne more misliti na nove operacije. Nedavno iz luke na Reki odplula parnika z ogrskimi konji morata dospeti do Capstadta v enem tednu. Roberts torej pred tremi tedni ne more misliti na večjo akcijo. Da primanjkuje Angležem še vedno konj, dokazuje dejstvo, da je včeraj dospel na Reko angleški parnik „Leitria“, ki tudi naloži več sto ogrskih konj. Danes pa odrine drug angleški parnik s 600 konji v Durban. Glede akcije Burov poroča „Morning Post“, da se pomikajo Buri od Kronstadta proti jugu, torej proti Winburgu. Napasti mislijo Angleže. Roberts je odposlal namreč večji oddelek proti severu kot predstražo. Tega nameravajo Buri zgrabit. Roberts je tudi ukazal, naj se angleške čete pod Methuenom umaknejo iz Barkly-West. Lord Methuen se je torej vrnil v Kimberley, kar ne kaže, da je v okolici Kimberleya vse v redu. Hud udarec pa je zadel Bure z razsodbo Bernskega razsodišča glede luke Delagoa. V večletnem prepiru radi železnice od Laurence-Marqueza do meje Transvaala je Bernsko razsodišče odločilo, da je kriva Portugalska kaljenja angleškoameričanske posesti, ter je obsodilo portugalsko, da mora plačati Angliji 15.340.000 frankov. Anglija namerava namesto tega, zavzeti luko Delagoa, odkoder pelje železnica naravnost v Pretorijo. Angleži bodo mogli tako odrezati Burom vsak dovoz živil, hkratu pa prodreti s te strani najkrajšim potom v osrčje Transvaala. Sicer pa še ni gotovo, kakšno stališče bodo zavzele proti temu angleškemu naklepu druge vlasti, zlasti pa Francija in Rusija. Skupne izgube Angležev do 24. marca znašajo 20.605 mož, in sicer so Buri pobili Angležem 3825, ranili 10.418 in ujeli 3530 mož, neozdravljivo bolnih pa je 2832 mož.

Breznačelnost v slovenskem dijaštvu.

(Odgovor na pamflet, objavljen v glasilu katoliškega dijaštva slovenskega „Zora“ pod zgornjim naslovom.)

I.

(Dalje.)

Jedino, kar bi se lahko omenilo v dokaz protikršćanstva, je oni telegram, na katerem jaše gospod J. Š. kakor coprnica na svoji metli (zažgi jo!), in kjer se je glasilo, da „klerikalizem mora v prah!“ Ne glede na to, da to ni bila izjava društva, ampak privatnih oseb, — posito sed non concessio — če bi tudi društvo kaj takega sklenilo, — kar pa niti J. Š. ne trdi — bi to ne bil dokaz protikršćanstva, ker pač ne more biti g. J. Š. tako smel, da vzameta on in kranjski klerikalizem vse krščanstvo v zakup! Kaj pa potem nam ostane, nam, žejnim in laičnim pravice? In klerikalizem, gospoda, še ni krščanstvo, ka-li? In če oni kličejo in orijo: „liberalizem mora v prah“ — naj bo nam zabranjeno, klicati isto klerikalizmu, nazadnjaštvu!!

Pač pa stoji „Slovenija“, kolikor se to vidi iz pravil in njenega delovanja, napram veri na tem-le stališču: „Slovenija“ ne čuti v sebi nikake potrebe biti protikršćanska, ker še do sedaj ni imela členov druge, kakor katoliške vere, ker še sedanjih in prejšnjih njenih členov cerkev ni izobčila, in ker je slovenski narod v svoji ogromni večini krščanski narod, in bi se s tem postavilo društvo v nasprotje z njim; a „Slovenija“ do sedaj ni imela povoda in še ni čutila potrebe, postaviti se na katoliško — recte krščansko stališče, ker so za skrb vere poklicani drugi faktorji, ki naj s svojim poučevanjem in lepim življenjem varujejo in utrjujejo vero, in ker člani „Slovenije“ pripadajo le slušajoči cerkvi, ne pa učeti, kakor „devica“ Danica.

Pač pa smatra „Slovenija“ za svojo prvo in najvažnejšo dolžnost, dati svojim članom prilžnost, da se pouče v vseh onih

svetih, katere potrebujejo o življenju in svojem delovanju za narod. Ona je ognjišče, okoli katerega se zbira slovenska visokošolska mladina narodno-napredne misli, kjer se visokošolci spoznavajo, pogovarjajo in premotujejo različna vprašanja, kjer se pripravljajo za svoj poklic. Za življenje in javno delovanje je treba mlademu možu priprave, temeljitih študij, ne samo svetega pisma in verskih resnic, ampak znanja kulturne zgodovine lastnega naroda, kulturne zgodovine avstrijske in svetovne, treba znanja narodnega gospodarstva, zakonov — z jedno besedo — malo več kakor kovanje peči in pamflete pisati. — Omogočiti ta študij svojim članom, to je ravno tako namen društva, kakor dajati mu v čitalnici na razpolago nebroj slovanskih in tujih časopisov in mu nuditi prijetne domače zabave.

Namen in načelo društva se lahko označi v besedah: „Slovenija“ zastopa narodno-napredno idejo slovenskega dijaštva. Ona pa in nje člani ne zametujemo in ne zatiramo nobenega radi njegovega verskega prepričanja — in lahko rečem, da ima člene, kateri imajo čistejši verski čut, kakor marsikateri „Daničar“. Vera je stvar srca, del človeške osebnosti — in društvo nima pravice, omejevati svobode svojih členov — konsekvntno k temu pa je, da se ne vtika v verska vprašanja.

Resolucija glede „Save“ pa nima s „Slovenijo“ absolutno nič opraviti. Če so zborovalci odklonili „krščanski temelj“ „Save“, storili so to ne iz sovraštva do vere, ampak hoteli so dati društvu eminentno narodni značaj in prepričati, da se društvo, namenjeno za delovanje v narodu, zlorablja v politične namene. Pri sedaj obstoječih pravilih društva „Save“ lahko sodeluje in je člen vsak, naj si bo še tako krščanskega mišljenja.

Je-li vsaki, ki javno ne pridiguje krščanstva, že sovražnik Kristusove vere? Je-li društvo, ki se ne vtika v verska vprašanja, protikatoliško? So-li slov. posojilnice, ki javno ne kričijo v svet, da so „krščanske“, zategadelj protikršćanske!!

V veliko zadoščenje nam je to, da še ne smatra ves svet „Slovenije“ za protikršćansko, kakor J. Š. et consortes. Tako je letos o priliki Prešernove slavnosti poslal Nj. Prezvišenost vladika J. J. Strossmayer poleg 200 kron za Prešernov spomenik še svoj škofovski blagoslov — kar bi ne storil, ako bi bil prepričan o protikršćanstvu našega društva tako kakor gospodje okoli krščanske device „Danica“. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. marca.

— Osebna vest. Sodni avskultant g. dr. Viktor Murnik imenovan je koncipistom trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko.

— Preganjanje nadučitelja Rusa. Z Bleda se nam piše: Proti našemu zaslužnemu nadučitelju gospodu Rusu pričela je naša kramarska duhovščina divjo gonjo. Ljudstvu hočejo pokazati svojo moč, češ, da tako pri škofu, kakor pri Heinu vse premorejo, in zategadelj hočejo statuirati „eksempelj“. Ker se drugim naprednjakom, o kojih so prepričani, da nadležnega kaplana-konsumnika, če ne gre drugače, tudi z brco od hiše odpode, blizo ne upajo, izbrali so si nadučitelja in tega hočeta sedaj naš Oblak in njegov kaplan očitno obesiti. Ta dva duhovska trebuha sta zadnji teden letala od hiše do hiše, ter hujskala kmete — in to tudi vpricho otrok — proti učitelju. Vlačila sta sabo nekaj vmazanega papirja in silila posestnike, da so se na tisto vmazanost podpisali, ali pa podkrižali, ker večina teh nabujskih rev niti pisati ne zna. Ko smo jih povprašali, kaj so podpisali, in čemu da so se podpisali, dobili smo največkrat odgovor, da sicer ne vedo, kaj so podpisali, da so pa podpisali, ker so se bali zamere pri fajmoštru Oblaku. Kaj menite, da je vzrok te v resnici „farske“ gonje proti gospodu Rusu? Bližajo se občinske volitve, in gospoda v farovžu bi rada imela, da bi bil do tedaj gosp. Rus že premeščen, tako da bi v prvem razredu odpadel jeden napredni glas. Ob jednem pa hočejo s tem uničiti pevsko društvo, ki je našim klerikalcem trn v umazani peti! Posebno strupeno je mlečno kaplanče! Očitno kriči po vaseh okrog: Bodete videli, daga spravimo, ga stran spravimo! Tiste podpise so odposlali takoj na deželni šolski svet v Ljubljano, žr — k, dasi se mu cerkev na Bledu

počasi, pa je učenec od poteka v Ljubljani, ter baje — tak poštenjak občuti krščansko veselje, če svojemu bližnjemu kruh sne — denunciral nadučitelja prej kot ne pri Merku, pri škofu, pri baronu Heinu in sploh pri vsakem, ki je hotel poslušati slinasto njegovo besedo. Ker mora nova ustanovljena občina blejska priti v klerikalne roke, zategadelj mora nadučitelj Rus z Bleda! To je jedro te najnovejše prismodarije, koja so skuhale duhovske buče v našem župnišču. Vi nimate pojma, kaj te črne hudobe tukaj počenjajo! Učitelj jim je izročil na milost in nemilost. Kaplanu je vse dopuščeno, učitelju nič! Za trdno pa upamo, da bodo naprednjaki v dež. šolskem svetu storili svojo dolžnost, in tolaži nas tudi, da je ravno zbrana deželni zbor, tako da morda vendar-le ne doživimo družega slučaja Rojine! — Pripomnja uredništva: Tudi mi pričakujemo, da nas Blejci takoj obveste o vsem, kar bi se morda iz te srednjeveške gonje proti njihovem vzornemu nadučitelju skuhalo. Da bi moral učitelj na Bledu, biti farovski hlapec, tega Oblak niti njegov kaplan ne bode ta dosegla! Blejskim naprednjakom zatorej še ni treba obupati!

— Pojasnilo. Včerajšnje poročilo iz deželnega zbora o pospeševanju vinarstva je bilo vzlasti v „Slovenici“ tako stilizovano, da je moral dobiti vsakdo utis, da je samo subvencionirana trtnica v Št. Vidu — in to samovoljno — prodajala cepljenke po 16 vin, t. j. s 100% dobičkom, ter se je s tem rečeni podružnici, ki je s polovico manjšo podporo, in kljub temu, da je bila šele v maju l. l. ustanovljena, dosegla najsijajnejše uspehe mej vsemi podružnicami, ki torej zaslužijo, priznanje in pohvalo, v časopisu izrekla trpka graja. Resnici na ljubo pa moramo konstatirati sledeče: Načelnik podružnice v Št. Vidu povprašal se je bil pri deželnem odboru glede določitve cen ter dobil po dopisnici naročilo, naj se oddajo po 16 vin. O tem je poročal občenemu zboru, ki je to z začudenjem v vednost sprejel. V sled potane pritožbe ustavil je deželni odbor prodajanje trt po 16 vin, pozneje pa še enkrat in končno odredil prodajanje cepljenk po 16 vin. Posl. Božič je grajal včeraj v deželnem zboru, da dela dežela s svojimi „podporami“ 100% dobičke pri prodaji trt, mesto da bi se vsled sklepa deželnega zbora trte kar najceneje — zlasti siromakom — oddajale. Prodajale so se glasom poročila in naročila deželnega odbora cepljenke v vseh podružnicah — in ne le v Št. Vidu — po 16 vin, dasi so stale, kakor n. pr. v Št. Vidu, le po 8 vin. Ta graja bila je popolnoma umestna in upravičena, kajti tega se vendar ne more dopuščati, da bi deželni odbor, oziroma z deželno podporo vzdrževane trtnice delale pri prodaji cepljenk 100% dobičke, mesto da bi po mogočnosti vsaj polovico podpore s ceno prodaje cepljenk vinogradarjem naklonile ter s tem zapredilo po eni strani odiranje od strani dežele, po drugi pa okolnost, da je s tem le premožnejšim vinogradarjem mogoče cepljenke kupovati. Toliko v pojasnilo, da se ne bode mislilo, da je posl. Božič postavil v deželnem zboru na zatožno klop trtnico v Št. Vidu, ki je zaslužila največ priznanja, in da je bilo zatrdilo posl. Povšeta, da je podružnica v Št. Vidu samovoljno določila ceno cepljenkam po 16 vin, neresnično.

— Iz deželnega zbora kranjskega. Klub klerikalnih poslancev je dobil letos novega načelnika. Na mesto dr. Papeža je bil izvoljen vodja Povše. Posebno značilno, da je posl. Žitnik sprejel letos baje kot hospitant v klub. V poročilu o včerajšnji seji deželnega zbora je bilo povedano, da sta se odpovedala načelnik odseka za letno poročilo posl. Grasselli in načelnikov namestnik finančnega odseka, dr. Schaffer. Izvoljena sta bila na njiju mestu v odseku za letno poročilo posl. Ažman in v finančnem odseku posl. dr. Papež. Da ne bodo vladali napačni nazori, naj to nekoliko pojasnimo. Gosp. posl. Grasselli se je umaknil, ker je bil pomotoma izvoljen. Klerikalni poslanci niso bili od vodstva svojega kluba zadostno poučeni in so pri volitvi glasovali za posl. Grassellija, dasi je ta z ozirom na sklep kluba narodne napredne stranke izvolitev per acclamationem odklonil in zahteval, naj se

voli po listkih. Kakor rečeno, niso bili klerikalni člani zadostno poučeni in so glasovali za posl. Grassellija. Vsled tega se je posl. Grasselli odpovedal, in je bil na njegovo mesto voljen posl. Ažman. Posl. dr. Schaffer se je odpovedal podnačelnstvu finančnega odseka, da tako ugotovi klerikalni stranki. Na njegovo mesto je bil izvoljen dr. Papež, in sicer z glasovi nemških in klerikalnih poslancev. Člani narodne napredne stranke v finančnem odseku niso zanj glasovali, pač pa sta se dva odstranila, da se je mogla volitev izvršiti. Klerikalci so zdaj v odsekih povse primerno zastopani, a zahvaliti se imajo za to nemškemu poslancem.

— Občinski svet ljubljanski ima v torek, 3. aprila t. l., ob petih popoldne v mestni dvorani redno javno sejo, na koje dnevnom redu je več važnih točk.

— Trgovski pomočniki in klerikalci. Prejeli smo nastopni dopis: Že nekaj let sem opazujem, da se redno pred vsakimi ljubljanskimi občinskimi volitvami začeta klerikalni „Slovenec“ in še klerikalnejši „Slovenski List“ popolnem nepoklicana za nas trgovske pomočnike potezati. Dobro vemo, kakšen zajec tiči za tem grmom, zato ne napravi tako „kmetolovstvo“ na nas nobenega vtiska. Nismo kameleoni, da bi spreminjali barve. Najmanj bi jo pa spremenili v prilog stranki konsumnih društev, po katere načelih bi kraljevala v celi deželi samo konsumna društva in ne bi bilo nič samostojnih trgovcev, dočim mora vendar vsakega posamičnega od nas biti stremljenje, naposled samostojen trgovec postati. Ako tedaj odločno protestujemo, da bi oni fant, ki je tako temeljito Mahrovo šolo študiral, pa je vendar ni mogel absolvirati, in ki sedaj, zgrešujoč svoj poklic, po gostilnah s svojim nosom vohuni in z nabranimi neumnostmi lačne predale klerikalnih listov polni — nastopil kot zagovornik naših koristi, storimo to le radi tega, da ne bi pred svetom osmešeni ostali, kakor da bi bili pristaši „stranke konsumnih društev“. Znali bomo svoje interese brez takih nepoklicanih prijateljev (!) varovati. Doslej še nimamo nadprodukcije in se le malokdaj pripeti, da bi kdo od nas službe iskal, med tem, ko razni šefi vedno iščejo trgovskih pomočnikov. Ženske konkurence v komptoarjih se ne bojimo, zlasti ne v slovenski korespondenci in knjigovodstvu izobražene, katere zelo nujno rabimo, ker se med od Mahra prihajajočimi nobeden ne nahaja, ki bi znal gladko slovensko korespondirati in še manj knjige voditi. Ko še otročeta na svetu ni bilo, smo že znali, da rabimo slovenske trgovske šole, toda to mora po našem mnenju dežela kranjska pripomočjo drugih prizadetih faktorjev ustanoviti, ker se od Ljubljane vendar ne more zahtevati, da bi celi deželi, oziroma tudi obmejnim Slovencem koristi donajajočo šolo sama vzdrževala. Uverjeni smo pa, če bi kateri narodni deželni poslanec predlog na ustanovitev takega deželnega zavoda stavil, da bi se ravno klerikalni poslanci temu najbolj protivili in če bi že besedo dali, isto zopet snedli, kakor so to pri višji deklinški šoli in pri podpori dramatičnemu društvu storili. Odklanajoč edenkrat za vselej svete nezrelega fantiča, svetujemo istemu, da naj — preden bo zopet visokega konja zasedel — izpiti dovrši in dolgo prakticira — med tem časom pa pridno molči. Čujemo, da nas fantič zategadelj vedno izziva, da bi postal narodni „tepeni“ mučenik, ker bi rad kakega pristaša narodne stranke tja gori 66 metrov nad ljubljanskim rotovžem spravil, kjer je imel pobič že enkrat priliko radi „prekratkega“ jezika precej dolgo študirati minljivost sveta. No, nas ne bo na to opolzlo pot zvalil; nikakor naj si ne domišljuje, da bi mu to uslugo storili, ampak prezirali ga bomo kakor doslej.

Več starejših trgovskih pomočnikov.

— Abstinenca slovenskih deželnih poslancev štajerskih. Sinoči, a že prepozno za včerajšnji list, smo prejeli naslednjo brzovjavo: Rodoljubi Slovensko bistriškega okraja polnoma odobrujejo izstop slovenskih poslancev iz štajerskega deželnega zbora ter pričakujejo, da jim gg. poslanci poročajo o svojem delovanju in o političnem položaju.

— Goriški deželni zbor ima v ponedeljek svojo prvo sejo. Ta bo brez dvoma sklepčna, ker je vlada kardinalu Missii ukazala, da se mora sej udeleževati, če bi zostali slovenski poslanci. Ti še niso ničesar sklepali glede svojega postopanja. Pojutrišnjem se že snide dež. zbor, a še danes se ne ve, bodo li slovenski poslanci nadaljevali abstinenco ali jo opuste.

— Tržaške občinske volitve. Slovenski kandidatje za okolico, ki voli šest zastopnikov, so gospodje: odvetnik dr. Jos. Abram za I. okraj, odvetnik dr. Otokar Rybač za II. okraj, veleposestnik Ivan M. Vatovec za III. okraj, trgovec in posestnik Franc Dolenc za IV. okraj, veleposestnik Ivan Goriup za V. okraj in odvetnik dr. Gustav Gregorin za VI. okraj.

— Deželni zbor koroški je v dose-danjih sejah rešil samo lokalne, največ gospodarske zadeve, ki niso splošnega pomena. Daljša razprava je bila o vprašanju, kdaj naj bo na ljudskih šolah začetek šolskega leta, ali na jesen, ali o Veliki noči. V ponedeljek predloži deželni odbor zakonski načrt o biciklističnem davku. Deželni odbor nasvetuje, naj se določi 5 kron davka za tiste, ki rabijo kolesa v obrtno namene, za vse druge pa 12 kron.

— Nepoboljšljivi frančiškani. Te dni poslala je neka tukajšnja gospa svoji hčerki k velikonočni spovedi. Hišna, ki je imela nalog, gospici v cerkev spremiti, dejala je prišedši v cerkev gospicam: „Ker vem, da gospodični „Narod“ bereta, svetujem jima, da bi šli h kakemu starejšemu frančiškanku, ti mladi petelini dajo vsakega, ki „Narod“ bere „na dilco“. Vsled tega blagohotnega opomina šli sta gospici mimo spovednic č. oo. Denuncijske in Konfuzijske, katera sta dejanski že vsa zmedena postala radi tega „preklicanega Naroda“ v kapelico za velikim oltarjem k postarnemu č. o. R. Prišli sta pa iz dežja pod kap. Omenjeni frančiškan vzel ni gospici na delo samo radi „Naroda in Zvona“, katera lista jima je „pod smrtnim grehom“ prepovedal toliko časa čitati „dokler ne bodo presviliti gospodknezoškok preklicali“, nego je raztegnil to prepoved tudi na čitanje „Neue Freie Presse“, „Tagesposten“ in na razne nemške beletristične liste in jima slednjič priporočal poleg nekaj nemških klerikalnih listov misionska in romarska lista: „Slovenca“ in „Domoljuba“, „Dom in Svet“ in „Cvetje z vrtov sv. Frančiška“. Bog zna, zakaj je izostalo priporočilo čitanja „Cvetja z vrtov kurata Koblarja“, kjer se ravnokar nahajajo v najbujnejšem cvetju: „napredni — norodni cifri“, „ta kosmate“ i. t. d.?

— Ribiško društvo, kje si? Prijatelj ribištva nam piše: Včeraj sem bil v treh ljubljanskih gostilnah, a povsod sem na jedilniku čital, da se dobi lipan, pečen, ali ocvrt. In videl sem tudi, kako slastno so te ribe naročali, a na mizo so prihajale večinoma pod postavno mero. Nekje na jedilniku paradiral je tudi sulec. Vraga, sem si mislil, to so pa res idilične razmere! Zakon imamo, da sta lipan kakor sulec prepovedana od 1. marca pa do 1. aprila, ali dne 29. marca sta se oba drstila po jedilnih listih ljubljanskih gostilnic! Tu vidimo, kolika je moč zakonov! Še jedenkrat: ribiško društvo, kje si? Postscriptum: Morda Vas bode zanimalo, če vam povem, da sem v neki gostilni videl zbrane deželne zakonodajalce. Ti so svoj čas z navdušenjem glasovali za ribiški zakon, ali včeraj so z enakim navdušenjem naročali in oberali prepovedane lipane, da se je ponev v hipu spraznila. Da bi se želodec pokvaril tem brezvestnim deželnim očetom, ki svojih lastnih zakonov ne spoštujejo! Pa brez zamere!

Iz Kranja smo prejeli naslednji popravek: Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. Z ozirom na v štev. 70 z dne 27. marca 1900. l. Vašega cenjenega lista stoječega članka pod napisom „Iz Kranja“, prosim sklicuj se na š. 19. tisk. zak. prijaviteli sledite popravek: Ni res, da bi mi bil neki gospod omenil, „ali ne mislim, da bodem imel kaj sitnosti zaradi Fladunga“. Ravno tako tudi ni resnično, da bi se bil jaz proti kateremkoli baje takole odrežal: „Ich habe nichts zu befürchten, der Hein ist ja mein Freund.“ — V Kranju, dne 29. marca 1900. — Dr. Miha Gstettenhofer, c. kr. okrajni glavar.

— Potrjena kazenska razsodba radi častikraje. Zagorski kaplan Škerjanec, kakor znano, eden najborbejših petelinov podivjane naše duhovščine, pritožilo se je zoper razsodbo c. kr. okrajnega sodišča v Litiji, s katero je bil, kakor smo svoj čas povedali, obsojen radi častikraje na leci na dvajset dni zapora, oziroma 200 kron globe. Predvčerajšnjim se je vršila o tej pritožbi pri tukajšnjem c. kr. deželnem sodišču vsključna razprava, h kateri je prišel obtoženec osebno s svojim zagovornikom ter predlagal, da se zasliši še 9 novih prič in sicer o tem, da on z inkriminiranimi besedami, kakor: „sleparji, to je sleparija“ ni mislil zasebnih tožiteljev, ampak neke druge (!) socialne demokrate, ki so se baje o „sveti družini“ nespodobno izrazili, kojih imena mu pa niso znana. Kaplan Škerjanec je svoje nove priče — same kmete in mežnarje — na svoje stroške v Ljubljano pripeljal. Upal je, da ga bodo te udane mu ovčice že kako „ven zrezale“. Toda Škerjanec obrača, sodišče pa obrne. Sodni dvor je namreč z ozirom na lastno priznanje obtoženca pred prvim sodnikom in na soglasne izpovedbe štirih zapriseženih prič, ki so z vso odločnostjo in popolnoma verodostojno potrdile, da je kaplan na leci brezdvomno ravno zasebne obdolžitelj dolžil sleparije — odklonil kaplanov predlog. Po kratkem posvetovanju sodnega dvora proglasil je predsednik razsodbo, da se vsključni kaplanov o izreku krivde iz razlogov prvega sodnika kot neutemeljen, v izreku kazni pa kot nedopusten zavrne, in obsodba prve inštance v cellem obsegu potrdi. Gospod kaplan je torej na tem svetu pravdo definitivno zgubil in se bode moral rad ali nerad znebiti za pokoro nekaj posvetnega blaga v korist ubožnemu zakladu v Zagorju. Vrh tega je obsojen plačati tudi vse narasle pravne stroške. Bog je pravičen!

— „Novoe Vremja“, najimenitnejši ruski dnevnik, priobčil je v svoji ilustrirani literarni prilogi Prešernovo sliko in simpatičen članek o slavnostih povodom stoletstva našega velikega pesnika. V tem članku se med drugim povdarja, da so v zadnjih letih zadobile slavnosti v spomin zaslužnih slovanskih mož vseslovanski značaj, in da so slavnosti v spomin Palackega Mickiewicza, Puškina, Čelakovskega in sedaj Prešerna dale povod izrazom vzajemnih slovanskih simpatij in kulturnega jedinstva. V tem članku so tudi kratko a točno označene naše politične razmere. „Novoe Vremja“ piše namreč o Slovencih: „Fanatizem znatnega dela duhovništva se je izkazal kot resnična nesreča tega malega slovanskega naroda, mej katerega je zanesel razpor in sovražstvo in ga tako politički oslabil.“

— Načelnstvo čevljarske zadruga v Ljubljani vabi vse načelnike ali njih namestnike tukajšnjih zadrug, da se gotovo udeležijo važnega posvetovanja v gostilni pri Virantu, ponedeljek dne 2. aprila t. l. ob 8. uri zvečer.

— Tudi Božji namestnik. Iz Kranja se nam piše: Čudno se nam je zdelo, ker o župniku Jakeljnu že dolgo nismo nič čuli. Mislili smo si: saj ni mogoče, da bi se bilo tako človeče poboljšalo. Tukaj je vsakomu še v dobrem spominu, kaj je uganjal vse z ljudmi v Goričah. Pod plaščem vere je uganjal stvari, da bi bil zdavno zaslužil preiskavo. Ker pa vendar ni mogel brez občinskega odbora vse naklepe izvršiti, zato se je tudi v Goričah trudil, da bi prišel sam v občinski odbor, in da bi bil spravljen notri moč brez razuma in brez vesti. Mogoče vas tudi kaj zanima, da je župnik Jakelj v Goričah pustil podpis ključarjev cerkve v Zalogu ponarediti po neki kovačevi ženi, da je potem zamogel večjo svoto denarja dvigniti. Res je, da je kasneje, ko se je vse zvedelo, denar povrnil, a storjeno je storjeno. Zanimivo je, kaj so vse o njem po Kranju pripovedovali in to jako čislani in pošteni možje. Župnik Jakelj ne pozna družega, ko denar in — zopet denar! Zakaj je tako lačen na denar, pojasni morda dejanje, da je prišel sam osebno k rajnemu gospodu notarju v Kranj in ga prosil, da bi mu naredil pogodbo, da sta župnik in njegova Reza eden po drugem izključna dediča, na kar mu je rajni gospod notar pojasnil, da tako pogodbo potrdi samo — poroka. Ako bi farani Sv. Jakoba ob Savi hoteli imeti bolj natanko sliko svojega „dušnega pastirja“, jim podamo lahko še prav zanimive dogodbe iz njegovega življenja

iz Gorič. In tak duhovnik se drzne raz leco imenovati „Slovensko društvo“ — satansko društvo in „Slovenski Narod“ — satanski list, kar je on — kakor znano — svoj čas storil. Glejte mu torej strogo na prste!

— Podpora Haložanom. Vlada je baje nakazala graškemu namestništvu 60.000 gld., da jih razdeli kot podporo siromašnim Haložanom. Tudi se bo storilo vse, da se obnove opustošeni vinogradi.

— Občinske volitve v Št. Pavlu pri Preboldu so se končale jako slabo za slovensko stranko. Nemškutarstvo je triumfiralo.

— Zadruga gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev redni zadrugi zbor vršil se je 29. t. m. v „Virantovi“ restavraciji ob jako živahnem razpravljanju raznih predlogov in nasvetov. Pred vsem je pozdravil načelnik g. Ivan Tosti zbrane zadrugnike in obrtnike referenta gospoda magistratnega svetnika I. Šeška. Konstatujoč sklepčnost, je prosil člane, naj so posvetovanja točna in stvarna. Zapisnik zadnjega zadrugnega zbora se odobri, istotako tudi poročilo o poslovnem letu. Račun za 1899. leto se vzame odobruje na znanje. Zadrugi zbor izreče bivšemu vrlému odborniku in zajedno zapisnikarju gosp. Franu Orešku zahvalo. V zadrugi načelnstvo so bili izvoljeni: gg. Ivan Dejak, Anton Šarc in Alojzij Zajc; namestnikom pa g. Anton Bizjak. Člana g. Pocka vprašanje, kako stoji s pravili za bolniško blagajno, pojasni g. načelnik v tem smislu, da istih slavna trgovska in obrtna zbornica, oziroma nje tajnik g. ces. svetnik Murnik, kateri je ista izdelati obljubil, še ni končal, a da se to, glasom obljube dotični, v ta namen odposlani deputaciji, v bližnji bodočnosti zgodi. Člana g. Pocka predlog, naj se zadruga o tej zadevi obrne tudi neposredno na trgovsko ministarstvo obvelja. Član g. Pogačnik kaže na občutno konkurenco, katero provzroča laško vino na domače vinogradnike in obrtnike ter predlaga, naj se na državni zbor pošlje peticijska prošnja, naj se ob obnovitvi vinske klauzule za Laško sklene svoječasno veljavna colnina po 15 gld. ali še višja, in naj se pozovejo vse zadruga v državi, osobito „Gastwlrtenverband“ na Dunaju, da v enakem smislu postopajo, čemur zadrugi zbor soglasno pritrdi. Tem povodom kaže zadrugnik g. Pock na dejstvo, kako tukajšnji Lahi in prodajalci laških vin ista s staro, smrdljivo krvjo čistijo, za kar ima dokaze, in strmi, da sanitarni organi ne posledice tega zdravju kvarljivega početja. Istega govornika predlog, naj vsi udeleženci proti temu, da se tako ogromne množine laškega vina uvažajo, protestirajo, obvelja. Gospodu Bergantu in Pocku, ki trdita, da se Lahom podeljujejo krčmarske koncesije, da se kvarljivo početje teh ljudi uradno ne zasleduje, pove navzoči magistratni svetnik g. Šešek, da je to le besedičenje, prazne besede. Obrtna oblast, pravi, stori, kar zamore storiti v okviru zakona. Dokaz temu imata bivši in sedanji načelnik. Le na zadrugi je, da potrebnost stori in, da dotične ovadbe podpre s pričami; brez dokazov se ne da nič doseči. Besedovanje ne pomaga nič! Zadrugnik g. Maček pritrdi izjavi svetnikovi, češ, z dobro podprtimi ovadbami smo imeli vedno povoljne uspehe. Posamezni slučaj naj se naznanijo zadrugi in zadruga napravi potem daljše korake. Jednakega pričanja je tudi g. Pogačnik. — Član g. Pock toži, da svetnik Podgoršek v danih slučajih drugače, strožje postopa proti domačincem, kakor proti Lahom. Laha kaznuje enkrat z globo 30 gld., domačega obrtnika pa številnokrat po 1 gld. — Član Kramar stavi po dolgotrajni motivaciji, potem, ko se je prečital zakon o prodaji piva v steklenicah, naslednji predlog: Zadrugi zbor skleni, da zadruga sestavi in mestni magistrat vpošlje prošnjo: Slavnosti prepovej prodajo piva v steklenicah brez izjeme vsakemu, ki nima za to potrebnega dovolila. Predlog je bil soglasno sprejet. Na dotično željo izjavi g. svetnik Šešek, da bode proti prestopnikom takoj vpeljal kazensko postopanje ter zadrugi priporočal, naj se take ovadbe ponove po dva-trikrat. Dalje stavi g. Pock predlog, katerega zadrugi zbor soglasno sprejme, glaseč se: Zadruga odpošlje na vse tovarnarje in založnike piva prošnjo, da isti blagovolijo pivo v steklenicah na zasebne stranke dražje oddajati, kakor na one, ki

imajo pravico tako pivo prodajati in ki od svojega obrta žive. Po končanem razgovoru glede vinske klavzule z Laško sprejet je bil predlog, naj združno načelstvo izvoli izmed sebe deputacijo, ki prevzema dolžnost, pokloniti se državnim poslancem, gospodom Kušarju, dr. Kreku in Vencajzu ter jih prositi, da v državnem zboru in v dotičnih ministrstvih vse potrebno podvzemo, da se vinska klavzula v korist avstrijskih državljanov obnovi. — ut —

— **Za Prešernov spomenik** so poslali vrli „Slovenijani“ znatno svoto 440 kron. Naj bi našla „Slovenija“ med društvi mnogo posnemovalcev!

— **Električna železnica.** Kakor čujemo, dojdejo začetkom aprila delavci in par družih uslužbencev tvrdke Siemens & Halske v Ljubljano delat glavne proge za imenovano železnico. Ovire „pod Trančo“ se primerno odstranijo in za promet poskrbi z razširjenjem ondodnega prostora.

— **Javno predavanje.** Ves izobraženi svet spominjal se bode letos, v šestem „svetem“ letu posebno slovesno duševnega velikana, pesnika „nebeske komedije“ Danteja, kateri je leta 1300, prvega „svetega“ leta veliki teden izvršil svoje simbolično potovanje skozi peklo, vice in nebesa. V spomin na tega duševnega velikana predaval bode javno, v prid Prešernovemu spomeniku, gospod c. kr. profesor A. Laharnar v pondeljek, dne 9. aprila letos v veliki dvorani „Mestnega doma“ ob 6. uri popoldne o Danteju in njegovem „poëma sacro“.

— **Tren tretjega kora** bode letos meseca maja za poskušnjo mobiliziran. Govori se, da bode tudi tu garnizujući topničarski polk št. 7 istočasno mobiliziran. Moštvo ter potrebno konjištvo mora v 6 do 8 dneh za odhod pripravljeno biti. Poskušnja bode baje 10 dni trajala in se bodejo vaje okoli Ježice vršile.

— **Živinska bolnica.** Iz krogov ljubljanskih posestnikov se nam piše: V lanskem zasedanju deželnega zbora razpravljalo se je o ljubljanski živinski bolnici. Ker je to vprašanje za nas jako važno pričakujemo, da se ta zadeva v letošnjem zasedanju definitivno reši.

— **S Pivke** se nam piše: Pred dvema letoma dosegli smo s težavo, da se nam je dovolila za preložitve ceste Knežak-Trnovo podpora in sicer od strani države in dežele. Podpore znašajo toliko — če se ne motimo 16.000 gld. — da bi se cesta s tem denarjem skoro lahko izgotovila. Dovoljene so bile podpore, kakor rečeno, pred dvema letoma, toda voziti moramo še vedno po starih klancih, ki so seveda v zelo slabem stanju. Čeravno je bila lanska zima tako ugodna, se stvari niso lotili. Delavci so hodili čez zimo v Dalmacijo in na Hrvaško dela iskati. Zakaj ne bi pridržali teh doma? Vemo, da bi vsak od teh raji doma še za slabšo plačo delal, kakor da bi šel po svetu. Kaj vendar čakajo gospodje, ki imajo stvar v rokah? Sliši se, da jim dela preglavice, kje denar — v gotovini — dobiti, ker podpore dobé seveda v štirih letnih obrokih. Za Boga, saj imate podpore obljubljeno in na te se vendar dobi posojilo, katerega obresti bi toliko znašale, kolikor znaša sedaj vzdrževanje stare ceste. Sicer pa tudi tega ni treba, ker prevzame podvzetnik rad delo v roke, če so dovoljene podpore. Predno smo dobili podpore se nam je tako mudilo, a zdaj?

— **„Dolenjsko pevsko društvo“** in „Glasbena Matica“ priredita zabavni večer v Rudolfovem dne 1. aprila 1900 v prostorih narodne čitalnice. Začetek ob 8. uri zvečer. Vspored: „Zvijazca in ljubav“, opereta. Ch. Beriot: „Baladna fantazija“, proizvodnja na goslih g. F. Woves, na glasovirju spremlja g. I. Hladnik. „Češki progar“ kuplet, poje g. Mundovič. „Moderno dete“, komičen soloprizor. I. Pavčič: „Ženjica“, mešan zbor. R. Wagner: „Pozdrav gostov“, mešan zbor iz opere „Tannhäuser“. „Sodnik in potepuh“, komičen prizor. „Kranjice“. „Ah, da bi bila jaz fantič“, „Ženska lokavost“, kupleta, goje gospica Zlatka. „Viteza“, komičen prizor. Senčne podobe. Prosta zabava.

— **Žalostni konec botrinje.** Pretekli ponedeljek, 26. sušca dopoldne, sta nesla Gmajnar, posestnik na Viševku pri Sv. Trojici, fare moravške in njegova žena otroka svetotrojiškega cerkovnika v Moravče h krstu. Po opravljenem krstu sta pila pri „Kavki“ v Moravčah botrinjo akoro do večera. Ko sta hotela oditi in sta stala že v

veži, sporeče se Gmajnar z nekim drugim pivcem, sprime se z njim, a tako nesrečno, da padeta oba na strmih stopnjicah v klet, kjer si Gmajnar tako pretrse možgane, da na mestu umrje.

— **Gradnja justične palače.** Pri tej so nekatere celice za jetnike v surovem zidovju že dovršene.

— **Nove stavbe.** Pri istih se izvršuje sedaj polagoma že notranja zidarska dela.

— **Stavbnih delavcev** prišlo je v Ljubljano pretekle dni okoli 200.

— **„Sie war so rein, so schön wie Milch und Blut, sie war vom Herzen einem Seemann gut“**, odmevalo je danes po sv. Jakoba nabrežju. Dva izborna pevca, stari „marinar“ Jože Juvan in njegov nadebudni sin Ladislav Juvan — ki je pred dnevi na novačenju „zamenjal“ svoje stare raztrgane črevlje z novimi in je moral vsled tega k sodišču, katero pa ga je dalo na „freifus“, — krožila sta starinarjem svoje najlepše nemške pesmi. „Vien' vien' alle finestra“, se je glasilo čez Ljubljano, dokler se res ni kdo pokazal pri oknu in je kaj „padlo“. Petje pa ni trajalo dolgo. Prišel je policaj, ki ni imel smisla, ne posluha za petje in je pevca odpeljal na rotovž v „špehkamro“. Mladi Ladislav je dejal, da pojde sedaj „Tirolecem pet“, ker v Ljubljani ta vrsta „fehtarije“ nič ne nese. „Adijo, pa zdrava ostani“, je rekel „marinar“ Jože, ko je zapustil „špehkamro“ in je vstopil v zeleni rotovski voz, kjer je sedelo že pet lepih „frajlic“. „H—m“ je vzkliknil in voz je odrdral proti Križankam.

— **Zaljubljeni lampist.** Natakariča Angela ni marala za lampista Jožeka. To je tega hudo peklo. Včeraj zvečer je prišel v gostilno h Angeli in jo je še enkrat vprašal, če ga mara ali ne. Angelica mu je dejala: „Lampista pa ne“. To pa je bilo preveč. Jožek ni bil samo v ljubezni odklonjen, marveč tudi razžaljen na svoji stanovski časti. Prisilil je Angelici dve gorki po obrazu, da se ji je kar kri vtila iz nosa in je bila najedenkrat otečena. Tako si je ohladil lampist svojo jezo in svojo ljubezen.

— **Aretovanje.** Včeraj je bila na Poljanski cesti v šnopsariji prijeta Liza Zmazek, ki je na sumu, da je meseca januarja ukradla v cerkvi Srca Jezusovega z oltarja meden križ, vreden 28 kron. Zmazek se je od časa, ko je izvedela, da jo policija išče zaradi tatvine tega križa, skrivala. Ko jo je včeraj policijski stražnik aretirati, se je hotela zatajiti in je rekla, da se piše Düringer. Vse to ji ni nič pomagalo in morala je iti na Žabjek.

— **Podoknico so peli** danes ponoči ob jedni uri trije mladi možje na sv. Petra cesti pred hišo št. 81. Da je bil kvartet, se je njim še pridružil policaj, ki jih pa ni prav dobro spremljal, tako da so se malo ponorčevali z njim.

— **Pes vgriznil** je včeraj zjutraj v Zgorenji Šiški mlekarico Julijano Korošec. Vgriznil jo je v desno lice. Psi, ki je last Rajmunda Ranzingerja, je živinozdravnik preiskal in konstatiral, da je zdrav.

— **Konj splasil** se je včeraj popoldne na Doberletovem dvorišču v Frančiškanskih ulicah posestniku Karolu Juršinu iz Rudnika. Vstrašil se je krste in zdirjal skozi vežo na ulico. Pri frančiškanski cerkvi ga je ujel in ustavil neki postrežček.

— **Jata divjih gosij in rac** vrnila se je pretekle noči z juga k nam ter z glasnim krikom letela čez naše mesto.

— **Izgubljene stvari.** Dijak J. pl. B. je izgubil včeraj popoldne najbrže v Gospodskih ulicah srebrno uro št. v. 19.888 in srebrno verižico v vrednosti 25 kron.

— **Slovenci in Hrvati Burom na pomoč.** Kakor poroča „Agramer Tagblatt“, je razstavljena v izložbi neke zagrebške trgovine fotografirana slika severnoameričanskih Slovencev in Hrvatov, ki so odšli v Južno Afriko na pomoč Burom. Baje je odšlo več takih kompanij k Burom.

— **Razpisane službe.** Razpisuje se mesto poštarja na ces. kr. poštne uradu Ljubljana 3 (I. razred 3. stopinja) proti pogodbi in kavciji 1400 kron, z obveznostjo pristopa v pokojninsko družbo za deželne poštne uslužbence in prijave svote 1400 K za pokojnino. Letna plača 1400 K, uradni pavšal 330 K, manipulacijska doklada 1600 kron radi stalnega vzdrževanja dveh pomožnih moči in pavšal 180 kron na leto za slugo. Prošnje v teku dveh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju

meštne občine ljubljanske od 18. do 24. marca kaže, da je bilo novorojencev 23 (= 34.15 ‰), 3 mrtvorojenci, umrlih 27 (= 40.09 ‰), mej njimi jih je umrlo za dušljivim kašljem 1, za vrtico 1, za jetiko 4, za različnimi boleznimi 21. Mej njimi so bili tujci 4 (= 14.8 ‰), iz zavodov 7 (= 25.9 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 2, za škardlatico 1, za dušljivim kašljem 1, za vrtico 1, za trachomom 1 oseba.

* **Društvo hrvatskih književnikov.** V Zagrebu so ustanovili „Društvo hrvatskih književnikov“, čegar namen je: združiti in podpirati književnike, da morejo brez obzira na politično mišljenje unapredovati hrvatsko književnost, — ščititi interese in dvigati ugled književniškega stanu — podpirati prave člane in njihove sirote. Pravi član more postati vsak pisatelj, ki je izdal kako svoje delo ali je vsaj dve leti žurnalist.

* **Zamorke in pobožni abbé van Impe.** V Bruslju je na dnevnem redu velikanski škandal. Na ukaz vlade v Kongu so zaprli nenadoma neki penzionat zamorskih deklic in dečkov ter prepeljali vse gojence v Antverpe, od ondi pa s parnikom v Kongo. Gojence so strogo ločili od drugih potnikov, tako da jih nihče ne more niti videti. Pensionat je ustanovil pred 12 leti z denarjem bogatašev in plemenitašev iz Konga neki duhovnik Gentske škofije imenom abbé van Impe. Ta pobožni mož je kupil v vasi Gyseghen pri Gentu posestvo ter sezidal ondi vzgojevalen zavod za nedorasle zamorke in zamorce, ki so se učili ondi vsega, kar je potrebno za življenje. Po dokončanih ukih so odpravljali zamorke in zamorce zopet nazaj v domovino, kjer so jih rabili kot učitelje kulture. Vlada v Kongu je podpirala zavod duhovnika Impeja prav izdatno, saj so se vračali zamorci vsakih 5 ali 6 let kot primerno omikani člani človeške družbe. Dečki so dorasli in sposobni za ženitev s 14 ali 15 leti, deklice pa že z 11 ali 12 leti. Zavod je užival vsestransko protekcijo, in podpore so prihajale od povsod. Sedaj pa so zavod nakrat zaprli, gojence z največjo naglico poslali domov preko širnega morja, pobožni ravatelj abbé van Impe pa je izginil brez sledu, kakor kafa. Tudi se je razvedelo, da so prihajale Gentskemu škofu že pred dvema letoma pritožbe, da abbé van Impe ne uči zamork le brati in pisati, nego tudi — drugih, manj lepih stvari. Celo vlada je zve dela, da v tistem pobožnem institutu ni vse tako kakor bi moralo biti. Toda niti škof niti vlada nista ukrenila ničesar, da bi se dognala resnica. Ker pa ovadbe niso prenehale prihajati škofu, je ta izjavil, da nima nad abbéjem nobene oblasti, ker je privaten duhovnik in je institut njegova privatna lastnina. Toda isti škof je jako ostro postopal proti socialnodemokratskemu abbéju Daensu, dasi je ta tudi privaten duhovnik! No šele vlada je koncem koncev vendarle posegla v počenjanje abbéja Impeja, žal, šele takrat, ko se pri zamorskih deklicah razne posledice niso dale več prikriti. Vlada je poslala veliko število teh nesrečnih deklic nazaj v Kongo že v takem stanju, da se je bati nesreč že na parniku sredi morja. To je tudi vzrok, da ne sme s tistimi deklicami občevati nihče. Pa tudi z dečki ni vse v redu. Abbé van Impe pa je izginil in nihče ne ve kam. Lep institut to!

* **Vsa družina umorjena.** V vasi Jarmiru pri Kaplicah na Češkem so zapazili te dni ljudje, da lačna živina v hlevu pri neki na samem stoječi hiši silno muka. Ko so šli v hišo, so našli posestnika Panholzerja strašno razmesarjenega. Ležal je mrtev na neki skrinji, triletna hčerka je ležala mrtva na postelji, stara mati pa je že umirala. Morilec in ropar je neznan.

— **Milijonar — posilnik.** Iz Stuttgarta poročajo, da so zaprli bankirja Nördlingerja, ki premore več milijonov, radi posiljenja neke mlade gospe. Nördlinger je ponujal milijon kavcije, da bi smel hoditi do obravnave prosto, a sodišče je kavcijo zavrnilo in ga vtaknilo v preiskovalni zapor. Vsa afera zbuja silno senzacijo, kajti bankir je veleupliven in splošno znan veljak, dotična dama pa odlična krasotica.

* **Dekla umorila gospodinjjo.** V Budimpešti so našli te dni gospo Leopoldino Brenkner obešeno. Visela je v nekem postrežnem prostoru v sami srjaci. Preiskava pa je dognala, da se ni obesila sama. Na

nogah in rokah je bila namreč ranjena. Gospa Brenkner je bila od svojega moža ločena ter se je živila s tem, da je oddajala sobe v najem. Pri nji je stanoval že več let 60letni uradnik Samuel Pollitzer. Ta je dobil po pošti pismo, katero je bilo podpisano z imenom Leopoldina Brenkner v katerem mu naznanja, da „gre sama v smrt“. Toda pismo je bilo falsificirano. V ušesu obešene gospe je manjkalo uhan. Tega so našli na postelji uradnika Pollitzerja. No, dokazalo se je, da je Pollitzer nedolžen in da je bil uhan nalašč položen na njega posteljo. Končno pa se je vendarle dognalo, da je zadavila gospo lastna dekla ter jo potem obesila. Rafinirana zločinka je storila vse, da odvrne sum ter da spravi v preiskavo Pollitzerja.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 31. marca. „Ostdeutsche Rundschau“ javlja v večernem listu, da se je zgodil nov slučaj kršenja nevtiralitete. Tovarna v Berndorfu je za Angleže izdelala 20 milijonov patron, dve drugi tovarni pa sta zanje izdelali jedna 20.000, druga 80.000 šrapnelov.

Dunaj 31. marca. Ministrski svet ima danes popoldne sejo. Ogrski ministri so svoj, za danes določeni prihod morali vsled snega, ki je zapadel, odložiti do ponedeljka.

Praga 31. marca. Mej nemško-nacionalnimi poslanci v deželnem zboru je prišlo do popolnega razpora. Wolf in Iro hočeta z nekaterimi somišljeniki ustanoviti svoj poseben klub.

Lvov 31. marca. Proforski zbor tukajšnje tehnike je odstavil vse tri dekane, ker niso hoteli izdati frekventacijskih spričeval tistim dijakom, ki so se branili dati častno besedo, da se niso udeležili demonstracij proti profesorju Thullijju.

Rim 31. marca. V včerajšnji seji poslanske zbornice so obstrukcionisti vprizorili velikanski škandal proti predsedniku ter ga primorali, da je takorekoč zbežal iz dvorane. Vsled tega je celo predsedstvo demisioniralo. Odsek za premembo opravičnika nasvetuje, naj se predsedstvo pooblasti, da sme razgrajajoče poslance izključiti za osem dni. Kdor bi se ne vdal, tistega odpravijo vojaki in tistega sme predsedstvo izključiti za 16 dni.

Rim 31. marca. Parlamentarna kriza se poostruje. Dočim se na jedni strani trdi, da ministrstvo ne odneha in da po Soninovem nasvetu ne kapitulira, se poroča z druge strani, da se zasedanje parlamenta odgodi, ker se vlada boji, da bi pri volitvi novega predsednika utegnil zmagati kandidat združene opozicije Biancheri.

London 31. marca. Kraljica Viktorija je naročila maršalu Robertsu, naj sporoči nje sožalje na smrti generala Jouberta njegovi vdovi.

London 31. marca. Krüger je pri prevzetju zapovedništva nad bursko armado baje izjavil, da zavzame Bloemfontain tekom jednega tedna.

London 31. marca. Lord Kitchener je z armado 3000 mož prekoračil Morwalspont.

London 31. marca. Lord Methuen, ki je s svojo armado prišel že do Likadlonga, se je po naročilu maršala Robertsa vrnil v Kimberley.

Narodno gospodarstvo.

Živinorejske zadruge na Kranjskem.

Naša dežela stori mnogo za povzdigo kmetijstva. Zlasti mnogo deluje v prid vinstva. Skupno z državo črtvuje vsako leto lepe svote, da se čim preje poravnajo velike škode, katere je prouzročila trtna uš po naših vinogradih. Uspeh tega vzajemnega delovanja je pa tudi očiten in navdaja človeka z veselo nado, da se bodo zapuščeni vinogradi po dolenjskih in notranjskih goricah v kratkem zopet obnovili in pomogli našemu kmetu do tistih lepih dohodkov, katere mu je trta prej dajala.

Zelo važna in za nevinorodne kraje katerih je na Kranjskem več kakor vinorodnih, najvažnejša panoga je pa živinoreja, zlasti reja goveje živine in prašičje-

reja. Tudi za napredek govedoreje se je na Kranjskem že mnogo storilo in se še naprej in naprej deluje. Z vpeljavanjem bolj zlahtnih plemen kakor je domače, z oddajo subvencijskih bikov, s prirejanjem premovanj, s popotnim poukom, z vpeljavo zakona za povzdigo reje goveje živine in z ustanovitvijo mlekarških zadrug se je že mnogo dobrega doseglo v prid naši govedoreji. Zelo veliko vredno za prosope živinoreje je tudi to, da se po prizadevanju naše kmetijske družbe uporabljajo v toliki množini umetna gnojila, ki prav izdatno vplivajo na povečanje in izboljšanje krmskega pridelka in s tem vred tudi na izboljšanje živine.

Tudi vspehi tega delovanja so lepi in veseli, vendar nas čaka še mnogo dela, predno privedemo našo živinorejo na tisto stopinjo, katero zazvema po drugih deželah in katero bi morala zavzemati tudi v ugodnejših delih naše dežele.

Pred vsem ko zaradi tega delati tudi pri nas na to, da se bo izboljševala živina v posameznih krajih naše dežele z ozirom na smoter njene reje po gotovih načelih, ne pa — kakor se je to žalibog v mnogih krajih dosedaj godilo — brez vsakega pravega načrta.

Zelo važen korak za napredek živinoreje se bode napravil gotovo s tem, ako se bo dežela razdelila v plemenske ali pasmine okraje, najvažnejši korak pa bode napravili s tem, ako bomo začeli po izgledu drugih, bolj naprednih dežel tudi pri nas snovati živinorejske zadruge, kakršne priporoča naša kmetijska družba, in kakršnih je v sosednih plemenskih deželah že dosti. S takimi zadrugami zadočila bode naša živinoreja najtrdnješo podlago za ugoden razvoj in vse potrebne pripomočke za uspešnejši napredek, kakor je bil dosedanj.

Toda pot, po kateri pridemo do tega, da se naša sicer majhna dežela prepreže s takimi zadrugami, je še dolga in v mnogih krajih tako trnjeva, da ni pričakovati nobenega uspeha. V pretežnem delu naše kronovine so razmere za tako organizacijo še premalo godne, največ zaradi tega, ker je naše ljudstvo v obče in še posebej glede kmetijstva, zlasti glede živinoreje, premalo napredovalo in ker vsled tega tudi ne uvideva tistih koristij, katere mu nudijo take zadruge.

Živinorejske zadruge so mogoče in je njih vspešno delovanje zagotovljeno le v takih krajih, kjer so gospodarji prepričani o velikem pomenu skrbno izbranih plemenih živalij za izboljšanje domače živine, in kjer jim je zaradi tega tudi veliko ležeče na tem, da se živina takim potom zboljšuje.

Kjer je pa gospodarjem vsejedno, ali se rabijo v njih okolici dobri ali slabi biki tega ali onega plemena, kjer jim je malo ležeče na tem, ali so plemene krave dobro rejene ali ne, ali so pripravne za izboljšanje zaroda ali ne, — in takih razmer je na Kranjskem žalibog še veliko preveč — tam se ne da toliko časa nič napraviti s takimi zadrugami, dokler se razmere v tem oziru popolnoma ne izpremenijo. V takih krajih je treba še mnogo dela in intenzivnega pouka, da se pridobijo gospodarji sčasoma za tako organizacijo. (Konec prih.)

Poslano.*)

»Slovenec« je v svoji številki z dne 10. oktobra 1899 posnel po neke kompilaciji, katero je pod naslovom »Narodni sebeoohrana« izdal gospod Rudolf Vrba, nekdanji kaplan v Průhoniceh in sedanjí souredník »Katolíckých Listů« v Prahi, trditev, da je v banki »Slavije« polno židov.

Na moj v 236. šte. z dne 14. oktobra 1899 priobčen popravek, da v banki »Slavije« v Průhoniceh, v upravnem svetu in v uradništvu ni niti jednega žida, ponovil in vzdrževal je po imenovanem »avtorju« istotrditev.

Upravi svet banke »Slavije«, izvedši se-le vsled mojega poročila za publikacije »najboljšega češkega sociologa« — kakor »Slovenec« kaplana Vrba imenuje — dal je v čeških listih skupno z odborom društva »Praha« priobčiti pojasnilo, iz katerega je razvidno, da je Vrba ostudno obrekoval.

Dne 11. januarja t. l. podal sem to pojasnilo upravnistvu »Slovenca« s prošnjo, da je proti plačilu priobči. Odgovorilo mi je, da mora zaradi tega prej pisati še v Prago. Dvakrat poginjal sem odločbo, češ da je odgovor iz Prage vendar moral že priti; a še le 20. t. m. prejel sem odgovor, »da doposlanega mu inserata od strani banke »Slavije« upravništvo ne sprejme.«

*) Za vsačino tega spisa je uradništvu od-

Priobčenjem torej tukaj ono pojasnilo pod naslovom »V obrambo«; občinstvu pa pripuščam, da sodi »Slovenec« obnašanje.

V Ljubljani, dne 30. marcija 1900.

Ivan Hribar,
ravnatelj banke »Slavije«.

V obrambo.

Pred nekaj časom izdal je gospod P. Rudolf Vrba delo z napisom »Narodni sebeoohrana«, uvaževanja v gmohtnem in npravnem propadu naroda češkega. V tem spisu, v katerem nastopa proti požidovljenju vseh bančnih zavodov, dotaknil se je tudi čeških zavarovalnih zavodov, imenoma »Slavije« vzajemno zavarovalne banke v Prahi in društva »Praha« katero vzajemno zavaruje kapitale in rente. Dasi je imel gospod P. Rudolf Vrba za svojega prejšnjega kaplana v Průhoniceh in za svojega sedanjega bivanja v Prahi, kjer je nameščen kot člen redakcije »Katolíckých Listů«, preobilo prilike, da bi se informoval o osebah, ki načeljujejo obema tema češkima zavodoma, dasi je bila nadalje njemu — ako sploh hoče, da se bode njegovo delo smatralo za resno — prva dolžnost, da bi v svojem spisu podal resnična data, posebno glede čeških zavodov, je vendar pisal evidentno tendenciozno o teh dveh zavodih tako-le: »V zavarovalnici »Praha« so v upravnem svetu židje: Baroch, Goldfuss, Kappus, Loyka. Ravno tako je v naši domači zavarovalnici »Slaviji« polno židov.«

Podpisani ravnateljstvi obeh teh zavodov, kateri sta za obseg imenovanega dela gospoda P. Rudolfa Vrbe žalibog še-le tedaj izvedeli, ko je bil rok za sodno postopanje že zamujen, naglašata, da je ta trditev brez vsake podlage in naravnost neresnična. Gospode Baroch, Goldfuss, Kappus, Loyka, kateri so deloma bili in so še v društvu »Praha« delavni, so vsi katoličani in Čehi. Društvo »Praha« ni v vsem svojem 31letnem obstanku v odboru imela ne enega žida.

Ravno tako je trditev, da je pri zavarovalnici »Slaviji« polno židov, brez vsake podlage, kajti niti v ravnateljstvu niti v upravnem svetovstvalstvu je kak žid.

Vsled napada gospoda Vrbe smo prisiljeni to dejstvo širšemu občinstvu na splošno znanje dati ter moramo vsakemu razsodnemu čitatelju prepustiti, da si ustvari o verodostojnosti dotičnih trditve g. pisatelja svojo sodbo.

V Prahi, dne 27. decembra 1899.

Odbor:

društva »Praha« vzajemna zavarovalnica kapitalov in rent.

Upravno svetovstvalstvo

vzajemno zavarovalne banke »Slavije« v Prahi.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Prvo izmej prvih peterokong. Emil Orožen, c. kr. notar v Trebnem. — Živio! Naj bi našel g. darovalec prav obilo posnemovalcev mej imovitejšimi Slovenci!

Za Prešernov spomenik: Slavni odbor »Prešernove slavnosti na Dunaji«, prirejene dne 7. t. m. 440 K (mej katerimi je razun drugih tudi vedeščno darilo 200 K dičnega mecenca Strossmayerja) po sl. društvu »Slovenija«. — Slava vrlomu odboru, ki je tako sijajno rešil svojo nalogo in tako izdatno podporo pridobil za skoro uresničenje izvršitve dostojnega spomenika pesniku prvaku! Živeli vsi, ki so kakorkoli pripomogli k tako krasnemu uspehu!

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici K 1-80. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepatat, zaznamovan s varstveno znakom in podpisom. 2 (11-5)

Povodom mnogih težkih želodčnih bolezij nastopajo mnogokrat navidezno neznatne indispozicije, javljajoče se samo po slabem prebavljanju ali telesnem zaprtju. Da se obvaruje teh posledic, treba je zaužiti sredstva, katera podpirajo prebavljanje ter isto mirno povpešujejo. Najboljše teh sredstev je že 30 let znani in splošno priznani Dr. Rose želodčni balzam iz lekarn B. Fragnerja v Prahi. Dobiva pa se tudi v družih lekarnah, kakor je razvidno iz inserata.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 80. Dr. pr. 1018.

V nedeljo, dné 1. aprila 1900.

Začetek ob 1/4. uri.

Zadnja popoldanska, ljudska predstava ob izredno znižanih cenah.

V korist

penzijskemu fondu članov slov. gledališča.

Pariški potopuh.

Veseloigra v štirih dejanjih, po francoski Bayarda in Vanderburda predelal Theodor Dankel. Poslovenil Josip Gecelj. Režiser g. Rudolf Inemann. Štev. 81. Dr. pr. 1019.

Zvečer ob 1/8. uri.

Izredna predstava.

Na večstransko zahtevanje!

Prvikrat v letošnji gledališki dobi:

Trije pari črevljev.

Slika iz dunajskega življenja v treh delih s predigro in petjem. Spisal Karol Görtitz. Poslovenil Konrad Vodnšek. Godbo zložil Millöcker. Režiser g. Rudolf Inemann. Kapelnik g. Hilarij Benišek.

Stajerska
ROGASKA
KISLA VODA Jemljevo Styria-vrelec
SVETOSLAVNA.
Krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga za Kranjsko:
MIHAEL KASTNER
v Ljubljani. (573-3)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji aračni tlak 756-0 mm.

Marčij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
30.	9. zvečer	727-3	2-1	sr. svzhod	oblačno	
31.	7. zjutraj	730-2	1-6	sl. svzhod	oblačno	
	2. popol.	732-0	6-8	sr. svzhod	del. jasno	09 mm

Srednja včerajšnja temperatura 25°, normale: 6-4°.

Dunajska borza

dne 31. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K	35 h
Skupni državni dolg v srebru	99	10
Avstrijska zlata renta	98	15
Avstrijska krona renta 4%	99	50
Ogrska zlata renta 4%	97	15
Ogrska krona renta 4%	93	70
Avstro-ogrski bančni delnice	127	25
Kreditne delnice	234	55
London vista	242	90
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118	60
20 mark	23	69
20 frankov	19	26
Italijanski bankovci	90	10
C. kr. cekini	11	38

Zahvala.

Udano podpisani se najgloboko je zahvalujemo s tužnim in potrtnim srcem v lastnem imenu in v imenu žalujočih sorodnikov za mnogostransko izkazano iskreno sočutje, za srčne tolažbe in darovane vence, ob smrti naše nepozabne v dan 27. marca t. l. zamrle preljubljene soproge, oziroma mamice, gospe

Antonije Virk roj. Šuster

c. kr. kancelista soproge v Velikih Laščah

kot tudi v 29. t. m. k večnemu počitku spremljavšim, za mnogobrojno udeležbo pri mrtvaškem sprevodu in sicer: tukajšnjim p. n. c. kr. uradnikom raznih uradov, in drugi odlični gospodi; kot tudi slav. gasilnemu društvu, tukajšnjim pevcom za premilo ganljivo žalostinko in vsem drugim, zlasti pa še tudi oddaljenim p. n. prijateljem in znancem, ki so na razne načine izrazili svoje sočutje. — Na večno svidenje nad zvezdami! Bog plati! pokojnici pa večni mir!

Velike Lašče 30. marca 1900.

Janko Virk, soprog. — Antonija Virk, hči. — Fani Fabjani, teta. (656)

Najboljša pitna voda

kadar preti nevarnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušena, od medicinskih avtoritet vedno priporočevana

MATTONJEV

GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača. (36-1)

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Izurjena gospodična

vešča slovenskemu in nemškemu jeziku, želi vstopiti v službo v kako pisarno ali pa kot blagajničarica.

Ponudbe pod »G. H.« upravništvu »Slovenskega Naroda«. (663-1)

Vabilo

k

tamburaškemu koncertu

kateraga priredi

Viško-Glinške čitalnice

tamburaški in pevski zbor »Krim«

v nedeljo, dne 1. aprila 1900

v prostornem salonu g. Trauna na Glincah.

Vspored obsega najnovejše na novo izdane slovanske tamburaške točke ter prosto zabavo.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstopnina 15 kr. za osebo.

Ker je čisti dohodek namenjen za napravo društvene oprave, se preplačila hvaležno sprejemajo.

K obilni udeležbi vabi najljubnejše

Zahvala.

Sadruha krojačev itd. v Ljubljani izreka tem potom c. kr. tehnologičnemu obitnemu muzeju na Dunaju za dovolitev mojstroskega kurza moških krojačev v Ljubljani, kakor tudi ob. mestnemu zboru, trgoviniki in obitni zbornici ter kranjski hranilnici za dovoljene podpore temu kurzu, najiskrenejšo zahvalo.

2. Ljubljani, 31. marca 1900.

(660)

Fran Šturm, načelnik.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plenja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plenja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Národna kavarna.

Danes v soboto, 31. marca, in v nedeljo, 1. aprila t. l.

KONCERT

Sremsko-Mitrovičke tamburaške družbe.

(Izboren orkester.)

Začetek ob 8. uri.

Brez vstopnine. Brez nadležnega pobiranja.

K obilnemu obisku vabi z velespoštovanjem

(652-2)

Fran Krapež.

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1-95

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek na smodke z jantarijem, 1 krasna kravatna igla s smilil-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospe ali dame, 1/2 ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obrobki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 usnjati denarni mošnjiček, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fašone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manjšetnih, savratniških in naprsnih gumbov, 1 krasno toaletno orzalo z etujem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštnem povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo šte. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (630-2)

Kufekejeva moka za otroke

PRIPOROČENA PO AVTORITETAH AVSTRO-OGRSKE IN NEMČIJE
NAJBOLJŠE REDILNO SREDSTVO ZA OTROKE | v lekarnah in drogerijah | NAJBOLJŠE DIETETIČNO SREDSTVO ZA
NAJBOLJŠI DODATEK K MLEKU | R. KUFEKE DUNAJ VI/2 | OTROKE, BOLNE NA ŽELODCU ALI ČREVIH

Za večjo fino restavracijo
se išče kavcije zmožen, boljši, oženjen

gostilničar

kot najemnik. Gostilničarka mora biti
spretna kuharica. Ponudbe sprejema Rudolf
Mosse na Dunaji pod „W. P. 1714“. 608-2

Od danes naprej
dobi se vsak dan

polenovka

po kapucinskem načinu
močena pri trdki (613-4)

Kham & Murnik.

2letni karpi

za vložitev v ribnjake, se oddajajo
pri oskrbništvu graščine Sonnegg
v Hammerstielu. (655-1)

Posta: Studenec-Ig.

Raznovrstne

kočije (Landauerji) in
vozovi ter konji

so na prodaj.

Več se poizve pri gospodu Buleu,
fijakarju na Reki. (614-2)

V udobnost slavnega p. n. občinstva sem
otvoril udano podpisani

v Gospodskih ulicah šte. 3
v pritličju Gerlicyjeve hiše

lokal za krojaško obrt
ter se priporočam v nadaljna blagohotna naročila
v izdelavo na elegantnejših
pomladanskih oblekah in po-
vršnikih po najmodernejšem kroju ter
po jako nizkih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Repovš

(550-3) tehnični krojač.

Mlin

na 5 tečajev, v lepi prijazni legi, blizu dr-
žavne ceste na Dolenskem,
se koncem meseca maja dá v najem, ali
se pod ugodnimi kupnimi pogoji prodaja.

Naslov se izve v upravnistvu „Slov.
Naroda“. (649-1)

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika
ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka,
kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega
potrebne, da more sebe in druge blažiti in
prav olikati) (112-14)

ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po
pošti 10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri
Jožefu Valenčiču na Dunaju

III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10.
Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Vse vrste 2240-5

tamburic

priporoča trdka
J. Stjepušin
v Sisku
na Hrvaškem
ustr. centiki
se pošiljajo
na zahtevo
franko.

Gostilna

mala ali velika

se radi selitve odda v najem, ozi-
roma prodaja pod ugodnimi pogoji.

Več se izve v gostilni Sv. Jakoba
trg št. 2, Ljubljana. (561-3)

Zajamčeno iz pristnega vina
izdeluje (434-3)

vinski jesih

ALBERT ECKERT

v Gradcu.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in
delikatesnih prodajalnicah.

Plemenitaško posestvo

in vodni mlin.

Blizu Zagreba in železnice, 280
oral, večinoma travnikov in gozda, po-
sešno pripravno za mlekarstvo in živi-
norejo.

Istotam novozgrajen in moderno,
z železno konstrukcijo upravljen

za plačilo delujoči vodni mlin

s trajno vodno silo in dobrim številom
odjemalcev in naročnikov. Mlin sam
daje 3000 K čiste najemnine.

Oboje se prodaja skupaj, eventuelno
vsako posebej.

Naslov se izve pri upravnistvu
„Slov. Naroda“. (648-1)

Št. 8774. (584-3)

Ustanove za invalide.

Pri ljubljanskem mestnem magistratu
izpraznjene so

3 ustanove za Kranjske inva-
lide, vsaka po 73 K na leto.

Pravico do teh ustanov imajo bivši
vojaki, ki so vsled vojaške službe za delo
nesposobni postali in so ubogi in lepega
vedenja.

Prošnje za podelitev teh morajo biti
opravljene z dokazili o stanu, starosti,
uboštvi, lepem vedenju in o vojaškem služ-
bovanji in jih je vložiti

do 15. aprila letos

pri podpisnem uradu ali pa pri pristojnem
c. kr. okrajnem glavarstvu.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 10. marca 1900.

Styria-

kolesa

so po vsakovrstnih cenah vedno
v zalogi!

Ne samo najelegantnejše in naj-
dražje, nego tudi najprostejše in
najcenejše (427-4)

Styria-kolo

se odlikuje po izborni konstrukciji,
solidni izdelavi in lahkem teku.

„Styria“-Fahrerad-Werke
Joh. Puch & Comp., Gradec.

Zastopnik:

Fran Čuden

trgovec z kolesi v Ljubljani.

Hiša

Z vrhom, v kateri je večletna gostilna,
se zaradi selitve odda takoj v najem, ozi-
roma se tudi pod ugodnimi pogoji takoj
prodaja. Plačila na obroke.

Več se izve pri lastniku Rožne ulice
št. 19 v Ljubljani. (646-1)

Pleskarska in lakirarska obrt

A. Bricel
F. Oražem &
J. Korbar

30 Florjanske ulice 30
SE PRIPOROČA SPOŠT. OBČINSTVU
ZA IZVRŠITEV VSEH DEL PO NAJ-
NIŽJI CENI. (254-9)

Veliki krah!

New-York in London nista priznala
niti evropski celini ter je bila velika to-
varna serbina prisiljena, oddati svo-
jo zalogo zgolj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvr-
šiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sledede predmete le proti temu, da se
mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s
pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega
komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica
za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za
mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. elektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej
stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameri-
čansko patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let,
za kar se garantuje. V najboljši dokaz,
da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, ka-
teremu ne bi bilo blago všeč, povrniti
brez zadržka znesek in naj nikdar ne
zamudi ugodne prilike, da si omisli to
krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot
prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v (1841-25)

A. HIRSCHBERG-a

Ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju
ali če se znežek naprej vposlje.

Cistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).

Izvelec iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako
zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

Jako zadovoljen z Vašo zbirko, bodem isto
pri vsaki priliki priporočal. Z velespoštovanjem
Gradec. Anton Marx, c. kr. pol. uradnik.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhmer, okrožni in tovarniški zdravnik.

Patentirano žično steklo

najbolji material za gornje svetlobe, tla,
tovarniška okna, razne debelosti, plošče do
175 metr.

Posebne prednosti: Največja varnost proti
zdrobljenju, proti prodoru in prebitju,
nadležne žične mreže so nepotrebne, var-
nost proti ognju je jako velika, tudi če se
zloži, ostane gost, ker drži žična vložka
steklo skupaj, luč prodira jako lahko, še
doslej nepoznan lučni učinek. Uporabljalo
se je z najboljšim uspehom pri mnogih
državnih in zasebnih zgradbah. Mnogo-
brojna spričevala, prospekti in vzorci so
na razpolago.

Vlite steklene plošče za prozorne
strehe, po katerih se lahko hodi
za razsvetljenje prevozov, podzemskih hodni-
hovi ali prevozov pri kolodvorih, v fiksnih ma-
sah, gladko ali z raznovrstno izdelanimi povr-
šinami, belo ali napol belo (okoli 30% ceneje
nego navadno surovo lito steklo) in barvast
z žično vložko ali brez nje.

Stekleni strešniki in stek. zarezni strešniki
v najrazličnejših oblikah in velikostih.

Actien-Gesellschaft für Glasindustrie
verm. Friedr. Siemens

Neusattl bei Elbogen (Böhmen).

Drugi izdelki: Steklenice vseh vrst, ste-
kleni zamaški, steklo v ploščah, bel-
gijake in nemške vrste, vlite in prešane
stekle, patentovane orke iz prešane
stekla. (341-3)

Lepo klet

pri cesti da v najem
Marija Novak (636-2)
Štepanja vas št. 25.

20 sodov

žganjskih, po 1/2, 1, 2, 3 in 6 veder;
steklene balone à 1 vedro in
velike steklenice

prodaja

Halbensteiner

Sv. Petra nasip št. 39. (651)

Uradno dovoljena

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

Išče najmo: nekaj navadnih in
boljših kuharic za grajske in meščanske
hiše za Ljubljano in drugod, 8-20 gld. plače;
spretno gostilniško kuharico za tukaj in
nekaj gospodinj: župnijsko kuharico;
loterijsko kolektantino, jako dobro sa-
mostalno mesto; vrtnarja za blizu Ljubljane;
nekaj natakarič: 3 gospodince za Ogrsko
k večjim otrokom; fino hišino v večjo hišo itd.
Več se izve istotam. (659)

Jamčeno pristen

Refošk

iz sušenega grozdja

po 1 gld. liter pri

Fr. Pelicon-u, Francovo nabrežje št. 5.

Tu se dobé tudi druga pristna vina po izredno
nizkih cenah. (578-5)

Ceno se prodá

lepa, nova vila

v Kranju.

Natančneje poizvê se pri

(566-5) Jožefu Fuso v Kranju.

Holandsko-ameriška proga
Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

Amsterdam 5. aprila 5:00 popoldne.

Statendam 12. april 12:00 opoldne.

Werkendam 14. april 1:00 popoldne.

Spaardam 4. april 4:00 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,

Potsdam 12.500 ton. (24-13)

Cene v prvi kajiti od 240 K naprej iz prista-

drug kajiti od 204 K 50 h i nišča

III. razred 185 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;

za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.

Avstr. podružnice v Brnu, Inomestu in Trstu.

Velik

muzikalni avtomat

z močnim glasom in 18 komadi se po nizki
ceni in pod ugodnimi pogoji prodaja.

Ker je avtomat nenavadno velik in
posebno močnega glasu, ga priporočam
gostilničarjem in restavratorem, ki imajo
velike prostore, ker se tudi lahko pleše ob
njega sviranju.

Kdor ga želi kupiti, naj se obrne name

Jos. Kolar v Ljubljani

trgovec z motornimi vozovi, kolesi in
šivalnimi stroji. (837-7)

V novi urarski prodajalni

Stari trg št. 16

so na prodaj vse vrste ur po (590-4)

stalnih tovarniških cenah.

Le dobre in najfinejše ure z enoletno
garancijo.

Budilka, najboljši izdelek..... gl. 160

Srebrna moška remontoarka od „ 560 npr.

Srebrna damska remontoarka od „ 560

Niklasta remontoarka od „ 350

ura na nihalo z lepo omaro od „ 850

Popravljanja vseh vrst ur najceneje,

specialist za težavna (komplioirana)

popravljanja ur.

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.

Poslovodja

mizarske stroke, za stavbe in hišno opravo, v risanju izurjen, slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi zmožen, želi svoji sposobnosti primerne stalne službe. (647-1)
Ponudbe se prosi pod naslovom: **Fran Kovačič, Gradec, Maigasse Nr. 3.**

Na pljučih in v vratu bolehujočim, astmatikom in na jabolku bolnim!

Kdor se hoče enkrat za vselej iznebiti svoje bolezni na pljučih ali na jabolku, in če je še tako trdovratna, ali svoje nadihe, in če je še tako zastarana, in se kaže skoro neozdravljivo, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj** za kronične bolnike na pljučih in v vratu. Na tisoče zahval jamči za veliko zdravilno moč tega čaja. Zavoj zadostuje za dva dni 75 kr. Brošura brezplačno. Samo pristnega ima na prodaj **A. Wolffsky, Berlin št. 37, Weissenburgerstr. 79.** (439-5)

Spretni potniki

se iščejo za Kranjsko s stalno plačo in provizijo.

Ponudbe pod „100“ na upravnistvo „Slov. Naroda“. (639-2)

Cokolada

(213-10)

SUCHARD

Povsod

* na prodaj *

Cacao

Sveže, lepe, Velikonočne Praške in Graške šunke

v raznih težah ponuja

(629-2)

J. C. Praunseiss, Ljubljana, Glavni trg št. 19.

Semena

vseh vrst priporoča tvrdka

Ivan Perdan.

Semena so bila preizkušena na kmetijsko-kemičnem izkuševališču za Kranjsko v Ljubljani ter za prav dobra in zanesljiva spoznana. Tvrdka jamči za normalno čistost in kaljivost semen, pri deteljah razen tega tudi, da so iste brez predenice. (645-1)

Popolna razprodaja.

Ker opustim svojo prodajalnico, prodajam

vse predmete pletenega in tkanega blaga po tovarniških cenah.

Istotam je na prodaj po zmerni ceni

(620-2)

razna štacunska oprava in dobro poslujoče pletenje na stroje s 7 pletilnimi stroji.

Ana Haring, Ljubljana, Židovske ulice št. 8.

Štacunska oprava

(361-1)

prodajalna miza (pudel), steklena omara z 16 predalci in stelaže, se po ceni prodaja na Kongresnem trgu št. 6.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrirani ceniki zastoj. (110)

Lepo belo apno

sveže žgano, se dobiva po celih vagonih in v manjših porcijah pri

L. Mašek & Co.

žgalnica apna in premogokop Zabukovce (Buchberg), pošta Pletrovče (Pletrovitsch) pri Celju. (143-26)

Novo sezidana

(429-5)

hiša

pri Kranju, 10 minut od mesta oddaljena, takoj čez Koprski most, poleg glavne ceste, na jako prijaznem in za vsako prodajalno ugodnem kraju, je oddati v najem ali na prodaj.

Več se izve „Predilne ulice nakupovanje kosti in deželnih pridelkov“.

Tudi se prodaja dobro ohranjen

Poliphon.

Razglas.

Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani si dovoljuje dati uljudno na znanje, da se vsled sklepa vseh členov z dne 8. marca 1900 cene pri brivskem, frizerskem in lasničarskem obrtu povikšajo.

Minimalne cene za vse vrste postrežbe bodo v vsaki posamezni brivnici razvidne.

(545-5)

Razglas stopi v veljavo s 1. aprilom 1900.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti; kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2210-17)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Compagnie Générale Transatlantique

francoska proga z brzimi poštami parobrodi Basel-Pariz-Havre-New York.

Vožna cena v III. razredu iz Basela v New York 80 (osemdeset) gld.

Prihodnje odplutbe:

iz Basela	22. marca	iz Havra	24. marca	parobrod	„La Bretagne“
„ „ „	29. „	„ „ „	31. „	„ „ „	„L' Aquitaine“
„ „ „	5. aprila	„ „ „	7. aprila	„ „ „	„La Gascogne“
„ „ „	12. „	„ „ „	14. „	„ „ „	„La Touraine“
„ „ „	19. „	„ „ „	21. „	„ „ „	„La Bretagne“
„ „ „	26. „	„ „ „	28. „	„ „ „	„La Champagne“

Za sklepanje pogodb se priporoča

(235-18)

Zwilchenbart, 9 Centralbahnplatz, nasproti kolodvora, Basel (Švica).

Moderce

najnovejše fačone,

najboljši izdelek

priporoča 13

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd. 13

po najnižjih cenah.

Založena 1847. Založena 1847.
Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani 13

Zaloga in pisarna.

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov. 13

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 13

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 13

• Vzorci na zahtevanje poštine prosto. •

S tem uljudno naznanjam slav. p. n. občinstvu, da je moja trgovina s suknom založena z najnovejšim blagom

za spomladno in

poletno sezono.

Imam tudi največjo zalogo Krennerjevega blaga iz Škotije loke, domač izdelek najboljših vrst.

Priporočam se slav. p. n. občinstvu za mnogobrojen obisk z velespoštovanjem 13

Hugo Ihl.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Feliks Toman

kamnoseški mojster

Resljeva cesta št. 26. LJUBLJANA Resljeva cesta št. 26.
priporoča svojo največjo zalogo (601-2)

nagrobni spomenikov

od marmora, granita, šved. slenita in labradorja lastnega izdelka.
Stavbena dela, plošče za pohištvo, plošče za mozajčni tlak,
razne izdelke od granita za tlak itd. po najnižjih cenah.
Načrti in ceniki brezplačno.

Zahtevajte vselej

Maršner-ov

češki kakao

ki ga imenitni zdravniki priznavajo za
najboljšega, in

češko čokolado

ki je tujim izdelkom vsaj jednaka, ako
jih ne prekosl. (371-10)

A. Maršner, Praga, Kral. Vinohrady.

Na prodaj v Ljubljani imajo: Jos. Sumi, R. Petrič,
Ph. Novotny, Ivan Jebračin; v Mariboru: J. Pelikan;
v Celju: F. Jakovič, Ivan Vrečko.

Hranilni in posojilni konsorcij uradniškega društva

ima odslej svojo pisarno

v Krojaških ulicah šte. 8, v I. nadstropju.

Le-tu se dajo tudi vsa zahtevana pojasnila glede zavarovanja za
življenje pri uradniškem društvu. (642-2)

Uradne ure: od 1. do vštete 5. dne v mesecu vsak dan od 4. do 6. ure
popoldne, če je nedelja ali praznik od 11. do 12. ure dopoldne, sicer pa vsak
torek, sredo in petek (izimši praznike) od 4. do 6. ure popoldne.

M. KUNC

krojaško obrtovanje

Gospodske ulice št. 7 v Ljubljani

priporoča

svoje izborne izdelke civilnih in uniformskih oblačil po meri.
Bogata izbor dobrega modnega blaga je vedno v zalogi; vsprejemajo se
pa tudi naročila s pridejanjem blagom.

Fini in pravilni kraj, izborna delo in ceno postrežbo jamči obče znana
zmožnost in solidnost tvrdke. (559-4)

COOK'a potovanja v družbah posamna potovanja

2 dneva na potu

7 dni v Parizu.

Popolna hrana
izleti, entré
itd.

v Pariz 1900
gld. 190

Dunaj-Dunaj po specialnem vsprejmu.

Več pove in daje programe

(609-2)

THOS. COOK & SON, I., Stefansplatz 2, DUNAJ.

10

goldinarjev
elegantna
žaket-
obleka
do naj-
finejše
vrste.

16

goldinarjev
Jako fine
čiste volne
pristno an-
gleške
obleke iz
tkanega
blaga, ki so
vredne naj-
manj 26 gl.

Največja izbira modnih ostankov, obleke za gospode in dečke,
kostumi za otroke, specialiteta, kakor tudi najnovejša moda v dam-
skih konfekcijah. Vsak dan nove pošiljatve.

Naročila po meri se najhitreje in najnoveje na Dunaju izvrše jako hitro
in se zaračunajo prav po ceni. (597-3)

Angleška zaloga oblek v Ljubljani.

Vogel sv. Petra in Resljeve ceste šte. 3.

Prosim za blagovoljna mnoga naročila

z velespoštovanjem

Oroslav Bernatovič.

Najnižje cene!

Največja izbor

najtrpežnejšega in najmodernejšega

suknenega blaga

vseh vrst

kakor kamgarna, ševio, lodna,
jägerndorfskega itd.

za

obleke za gospode in dečke

površnike, haveloke
ter salonske obleke

v oddelku za sukno tvrdke

J. Grobelnik, Ljubljana.

Najboljši nakupni vir za suknene ostanke.

(564-5)

Knjige z vzorci se po naročilu pošiljajo poštne prosto.

Arsensko zdravilno kopališče Levico-Vetriolo (južno Tirolsko).

V pojasnilo.

V mnogih razglasih se „veliki etablissementi v Levico-Vetriolo“ ponujajo v
najem, eventuelno na prodaj.

S tem se naznanja, da omenjena naznanila prijavlja prejšnja kopališka družba,
ki je stopila v likvidacijo ter bi zato rada dala v najem ali prodala svoje stare hiše.

Po pogodbi z mestno občino Levico so vsi arsenasti vrelci v krajih Le-
vico in Vetriolo z dnem 1. januarja 1900 za dobo 40 let podrejeni v izključni
vžitek in v upravo podpisanega.

Izvrševanje to pogodbo se je v skoro petletnem pripravljalnem delu na novo
zgradil zdraviliški etablissement najprvega reda v sredini velikanskega zdravi-
liškega parka, ter se bode dne 15. maja odprl in p. n. občinstvu izročil v porabo.

Izrecno se še poudarja, da novo upraviteljstvo z gori omenjenimi ponudbami
ni v nikaki zvezi.

Generalni ravnatelj zdravilišča Levico-Vetriolo:

Dr. A. Polly-Pollacsek.

Naslov za telegrame: Polly-Levico.

(641-1)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.
12 južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.

Velika izbira dr. Schöenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

➔ Zaloga ➔

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolinaja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo,
najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje
sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v na-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bleikle in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceno. 12
Vnanja naročila se točno izvrše.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejše

kravate

prodaja

12

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 12

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših vzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

12

Ljubljana, Stari trg.

Pod Trančo št. 2.

13 Veliko zalogo

klobukov

priporoča J. Soklič.

Najnižje cene.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

13

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

13

Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove

13 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

13

Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

13 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo v zlati izborno ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Svilnato blago

največja izbor in najnovejša črna in barvasta, za cele obleke in bluze

priporoča 13

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Ustanovljeno l. 1852.

Izdelava kotrana in tovarna za strešni lep

E. PILHALS-a naslednik

priporoča svoj 1a. asfaltni strešni lep in izolirane plošče, lesni cement, strešne lake (črne in rdeče), kotrane, asfalt, čolnsko in mazalno smolo, carbolineum, karbolne kislino, benzine, benzinske firneže, sajovine itd.

(644-1)

Centralna pisarna: Dunaj, III., Kolonitzgasse Nr. 6.

Ustanovljeno l. 1852.

Gostilna se da v najem

„pri Kraljiču“

v Šent Vidu — (postaja Vižmarje)

5-3 kilometrov od Ljubljane, najlepši sprehod.

Več pove

lastnik J. C. Praunseiss

v Ljubljani, Glavni trg šte. 19.

(628-2)

Najcenejša in najsolidnejša tvrdka za nabavo koles (bicikljev) kakor tudi vseh kolesarskih potrebščin.

Cene od 80 gl. in višje.

Najznamenitejša kolesa kakor:

J. Puch

Meteor

Peugeot

Monarch

Seidel

Naumann

A. U. Right

ter razni drugi sistemi.

(588-3)

Francoska Peugeot kolesa po 140 do 230 gl.

A. Putrich

Ljubljana, Dunajska cesta.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolent čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (1996-21)

Fernolent crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolent.**

GRICAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9

Razglas.

Veliki teden, v torek 10. aprila 1900 dopoldne ob 8. uri se bodo

prostovoljno prodajali

v grajšini Rakovnik pri Ljubljani

grad in druga poslopja, njive, travniki in gozdi.

Kupci se uljudno vabijo.

V Ljubljani, dne 31. marca 1900.

Fran Hren, lastnik.

(557-1)

naznanjata svojim častitim odjemalcem, da so došle dražestne novosti za spomladno in poletno sezono, isto tako v konfekcijah za dame in dekleta, kakor tudi za gospode in dečke, ter prosita za prav obilen poset.

Ilustrovani katalogi na zahtevanje gratis in franko.

(451-5)

Prva slovenska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: **brizgalnic** najnovejših konstrukcij, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmrzlini, **parnih strojev**, **cevij**, **čelač** in **pasov**, **kmetijskih strojev** in **peronospera brizgalnic** itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljatve franko na vsak kolodvor.

Z veselo poštovanjem (391-6)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Vsa luksuz-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **edino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborna pivo“**. Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Dalje (588-3)

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina

Vinko Majdiča v Kranju.

Anton Ditrich v Ljubljani

Telefon št. 109. Marije Terezije cesta št. 2. Telefon št. 109.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno **zboljšani** in poleg tega so **jako znižane cene**.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Ceniki poštine prosti.

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Spoštovanjem

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-23)

Poštna in brzojavna odpraviteljica

išče primerne službe na Kranjskem.

Dopisi naj se pošiljajo na upravništvo „Slov. Naroda“.

(837-2)

Za stavbinsko sezono!

V Prulah se prodajo pod ugodnimi pogoji

(476-4)

večje in manjše parcele

pripravne za stavbe.

Več pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnice v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagoviti to

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarnice in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabete cesta 5. (2006-25)

Našla se je

tekem preteklega tedna v hranilničnem uradu **svota gld. 120.— v bankovcih.**

Oni, ki je ta znesek izgubil, oglasi naj se pri podpisani hranilnici.

Kranjska hranilnica v Ljubljani
dné 27. sušca 1900. (650-1)

Dr. Rose balzam

za železdec
iz lekarnice

B. FRAGNER-jav Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljane pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

VARILO!

Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragnerja v Pragi
Malá Strana 203, ogelj Ostrohojé ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: O. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske. a (367-25)

Najcenejše in najsolidnejše nakupovališče
za sukneno in volneno blago

je samo pri firmi (468-8)

Jakob Theumann

Brno, Rotovžka ulica 12.

Bogato asortirane vzorčne zbirke za gg. krojaške mojstre gratis in franko. Velika izber naj-novejših in najmodernejših tu- in inozemskih izdelkov. Stalna zaloga črnega blaga, uniformskega blaga za uradnike, veteranska, gasilna in druga društva, za livreje itd. itd.

Vzorec gratis in franko.

* Pravo *

plzensko pivo

* iz zadružne pivovarne *

vedno popolnoma sveže
v sodih in steklenicah
se dobiva v zalogi

Ivana Gorupa
v LJUBLJANI.

Telefon : št. 90.

(2160-9)

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (221-10)

Naročila

na donavske krape, fogoš in šil

za veliki petek dostavljene, per kgr. okolu 1 gld. 30 kr., in na lepe, dobro pitane

štajerske kapune

per kgr. 1 gld. 50 kr. vsprejema

do ponedeljka, dné 10. aprila zvečer

firma (640-1)

Kham & Murnik.

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschláger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Savnik. (485-4)

Ivan Kordik

Prešernove ulice št. 10-14 Ljubljana Prešernove ulice št. 10-14

priporočam svojo zalogo **raznih drobnin na debelo in na drobno**. Posebno pa priporočam gg. gostilničarjem, ki želijo izvrstno **jedilno orodje** kupiti, „**Alpaka**“ — žlice za juho in kavo, potem nože in vilice ter zajemalke za juho in kavo po sledečih cenah:

„Alpaka“ — žlice za juho dvanajststovica K 9-20 do 11-
„ „ kavo „ 4-80 „ 5-40
„ „ nože ali vilice „ 12- „ „
„ „ zajemalke za juho „ 4- „ „
„ „ kavo „ 2- „ „

in „jamčim“ za obstanek belote te kovine.

Priporočam tudi nože in vilice z lesenim ali roženim držalom dvanajststovica od K 3- do K 7-; fineje vrste od K 7-60 do K 14-.

Nadalje priporočam **poletenske igrače, zoge, obroče, vozilke** itd. po najnižji ceni, kakor tudi **kuhinjsko Email-posodo** vseh vrst in velikosti; **plehaste tase** itd. (627-2)

Najlepše Velikonočno darilo

DOKTORJA
FRANCETA PREŠERNA POEZIJE

Ilustrirana izdaja, cena mehko vezana 5 H, v platno vezana 6-40 H, v suvinjskem usnju vezana 9 H, po pošti 6 h več.

(653-1)

Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

Založna knjigarna v Ljubljani.

Oddelek za sukno firme

Kastner & Öhler v Gradcu

ima največji sortiment

(426-9)

pristno štajerskega ledna

Priznano najboljši izdelki iz zajamčeno čiste ovčje volne. Modno blago; črno in modro blago za obleke za gospode.

Vzorec franco.

Svetovno znana

PEUGEOT-kolesa.

Samo novi 1900 modeli.

Jedini zastopnik:

(534-3)

VIKTOR BOHINEC, Ljubljana.

NB. V moji odsotnosti posreduje gospod Fran Čuden v Ljubljani.

Trgovca z
železnino

Andr. Druškoviča
naslednik

Val. Golob

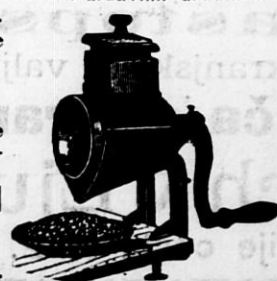
Mestni trg št. 10

založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov

priporočam svojo bogato zalogo **hišne in kuhinjske** oprave.

Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi **Roman in Portland** 13 cementa.

Zaloga nagrobnih križev.

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** J. Zor
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečistiti duhovščini in al. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavu obuvajo, ter razne potrebščine za to obrt. 13

Mero se shranjuje. — Vnanjim naročilom naj se priloži vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporočam

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 13

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 13

Pekarija in slasčičarna
Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

priporočam za

velikonočne praznike

kolače, pince, orehove
rozinove in mandeljnov

potvice

in razne vrste slaščic

za čaj.

13